

LIETUVIŲ TAUTININKŲ SĄJUNGOS VEIKLA

(Pranešimas
ALTS 26-ajame seime)

1990 m. vasario 23 d. tuometinė LTSR Ministrų Taryba Lietuvos Tautininkų sąjungą įregistravo kaip politinę partiją. Tai buvo trečia (po Lietuvos demokratų partijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos) atkurta politinė organizacija Lietuvoje dar iki 1990 m. kovo 11-osios, taigi dar iki Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Per savo veiklos dešimtmetį atkurtoji Lietuvos Tautininkų Sąjunga pasirodė kaip nuosekli lietuvių tautos interesų reiškėja, gynė Lietuvos Respublikos ir lietuvių teises bei garbę, kovojo prieš kosmopolitizmo apraiškas, nepagarbą tautos materialinėms bei moralinėms vertybėms. Nuolatinis dėmesys buvo skiriamas lietuviškumo problemoms spręsti Rytų bei Vakarų Lietuvoje, etninėse Lietuvos žemėse už Lietuvos Respublikos ribų bei tarp lietuvių išeivių.

LTS nariais yra buvę per 3 tūkstančius lietuvių. Bet pastaruoju metu LTS gretos retėja ir šiuo metu aktyvių LTS narių tėra 2 tūkstančiai. Kaip ir ALTS, taip ir LTS jaučiama senėjimo tendencija, nes mūsų gretas jaunimas papildo gana nenoriai.

Kiekvienos politinės partijos pareiga yra dalyvauti valstybės ir savivaldybių valdyme. To siekiama per Seimo ir savivaldybių rinkimus. Nebūdama skaitlinga ir įtakinga politinė jėga Nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvoje, LTS visada stengdavosi kurti koalicijas ir tokiu būdu siekti geresnių rezultatų rinkimuose. Vienok, tautininkams niekada nepavyko laimėti rinkimų sąrašų, t.y. įveikti partijoms nustatytą 5% arba koalicijoms nustatytą 7% barjerą.

Dr. Gediminas Sakalnikas
Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininkas

1992 m. spalio mėn. tautininkai kartu su Nepriklausomybės partija ir Lietuvos ūkininkų sąjunga Lietuvos tautininkų sąjungos vardu dalyvavo rinkimuose į Lietuvos Respublikos Seimą ir gavo 36,916 balsų (1.92% visų balsavusiųjų). Į Seimą pateko tik 4 sąrašo kandidatai, laimėję rinkimus vienmandatinėse apygardose: tautininkai – dr. L. Milčius, prof. M. Treinys, LTS rėmėjas, vėliau narys, dr. A. Baležentis ir Nepriklausomybės partijos atstovas K. Skrebys.

1996 m. spalio mėn. rinkimuose į Seimą LTS dalyvavo koalicijoje su Lietuvos demokratų partija ir gavo 28,744 balsus (2.09% visų balsavusiųjų). Į Seimą pateko tik 3 vienmandatinėse apygardose laimėję sąrašo kandidatai – tautininkas R. Smetona ir demokratai – S. Pečiūnas ir J. Matekonienė.

2000 m. spalio mėn. tautininkai kartu su Lietuvos Laisvės Lyga ir Lietuvos Nacionaldemokratų partija "Tautos fronto" koalicijos pavadinimu, bet įregistruoti rinkimams Lietuvos Tautininkų sąjungos vardu, gavo 12,800 balsų (0.87%). Vienmandatinėse apygardose nelaimėjo nė vienas sąrašo kandidatas.

Lietuvos Laisvės Lygos vadovas A. Terleckas 26-oje Nevėžio apygardoje (Panevėžyje) buvo trečias, surinkęs 15.52% balsų. Iš tautininkų geriausiai pasirodęs J. Mačys 68-oje Vilkaviškio apygardoje buvo ketvirtas su 8.83% balsų. Geriausiai iš nacionaldemokratų pasirodęs R. Smetona 61-ojoje Ukmergės apygardoje tebuvo septintas su 6.4% balsų. Taigi, LTS rezultatai LR Seimo rinkimuose tolydžio blogėjo ir šiandien tautininkai jau niekaip nebeatstovaujami Seime.

Analogiškai blogėjo tautininkų rezultatai ir savivaldybių tarybų rinkimuose. 1995 m. įvykusiuose Savivaldybių tarybų rinkimuose tautininkai gavo 49 vietas, 1997 metais išrinkti 23 tautininkai, o 2000-aisiais – jau tik 13.

Kyla natūralus klausimas: ar Lietuvai nebereikia tautiškumo idėjų, ar tautinę ideologiją Lietuvoje visiškai nugalėjo kosmopolizmas, globalizacija?

Tuoju po Seimo rinkimų įvykusiame LTS valdybos posėdyje, dalyvaujant ALTS vicepirmininkui E. Bartkui, aptarėme rinkimų rezultatus ir priėjomė išvados, kad rankų nuleisti nereikia. Lietuvių Tautininkų Sąjunga dar yra labai reikalinga kaip santūri, solidi tautinės ideologijos propaguotoja. O tautiškumas, Lietuvai integruojantis į Europines ir Translantine struktūras, netrukus gali tapti vėl labai patrauklus ir būtinas, kaip kad buvo nepriklausomybės atkūrimo išvakarėse. Tik per tautiškumą Lietuvos

ALTS valdyba, išrinkta 26-ajame seime. Priekyje (iš kairės): pirmininkas Petras Buchas, sekretorė Irena Dirdienė, vicepirmininkas Eugenijus Bartkus. Už jų: Jonas Variakojis ir izd. Oskaras Kremeris. *Zigmo Degučio nuotr.*

Nepriklausomybė buvo atkurta, tik per tautiškumą Lietuvos nepriklausomybę ir išsaugosime.

Baigdamas dėkoju Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai už nuolatinį rūpestį ir finansinę paramą LTS veiklai, be ko LTS egzistavimas taptų neįmanomu. Dėkoju, kad Jūs, kaip ir mes, nenuleisdžiate ir, tikiuosi, nuleisite rankų ateityje, ir toliau remsite mūsų pastangas išnykti iš Lietuvos politinio spektro. Pats dalyvavimas politinėje veikloje, net ir nelaimint Seimo ar savivaldybių rinkimų, yra labai svarbus tautiškumo puoselėjimo veiksnys. Tuo tarpu tradicinės Lietuvai politinės partijos

– LTS – išnykimas iš politikos būtų nedovanotinas prieš ateities kartas. O to nori, siekia ir tikisi politikai ne tik iš kairės, bet, kaip bebūtų gaila, ir iš dešinės.

Kita vertus, tautininkams ateityje, matyt, vertėtų pasirinkti kitus, solidesnius partnerius, dalyvaujant Seimo ir Savivaldybių tarybų rinkimuose, kurių įvardijimas šiandien būtų dar per ankstyvas. Greičiausia tai turėtų būti dešinės ar centro dešinės pakraipos partijos, t.y. galin-gas tokių politinių jėgų (8-10 partijų) "dešinysis blokas". Į tai turėtume orientuotis ir apsispręsti artimiausiame LTS suvažiavime.

Šiame numeryje:

Ar tautiškumas tikrai nesuderinamas su pasaulio vienyjimu?	4-5 p.
Pirmasis karo lakūnas Ignas Adamkavičius ...	5 p.
Kaip atsirado Padėkos diena?	7 p.
Lietuviški jaunimo projektai	7 p.
Ar skiriasi karvė nuo kiškio?	10 p.

ALTS 26-ojo suvažiavimo dalyviai ir svečiai. Pirmoje eilėje: ALTS Los Angeles skyriaus atstovė Liucija Mažeikienė, ALTS pirm. Saulius Kuprys, LR Garbės konsulas Vaclovas Kleiza, LTS pirm. Gediminas Sakalnikas, išeivijos šaulių vadas Mykolas Abarijus, inž. Jonas Jurkūnas, ALTS pirm. Petras Buchas, Čikagos skyriaus vicepirm. Zuzana Juškevičienė, buvęs ALTS vicepirm. Vaclovas Mažeika ir Petras Vėbra. *Zigmo Degučio nuotr.*

Girdėta iš Vilniaus

• **NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENOS PROGA.** Lietuvos vadovas Valdas Adamkus pasveikino Latvijos prezidentę Vairą Vyķę-Freibergā Nepriklausomybės dienos proga. "Tikiuosi, kad santykiai tarp mūsų valstybių bus ir toliau plėtojami bei gilinami mūsų tautų abipusės gerovės pagrindu", - rašoma Lietuvos Prezidento sveikinimo telegramoje.

• **PIRMOJI KELIONĖ – Į LENKIJĄ.** Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis su darbo vizitu lankėsi Lenkijoje. Tai pirmasis naujojo ministro vizitas į užsienį. A. Valionis ir jį lydinti delegacija susitiko su Lenkijos prezidentu, premjeru, Seimo pirmininku, užsienio reikalų ministru, gynybos ministru ir Senato vicepirmininku Donaldu Tusku. Susitikimuose buvo aptarti dvišaliai Lietuvos ir Lenkijos santykiai, artėjantis dviejų šalių diplomatinį santykių atkūrimo dešimtmetis, gynybinis ir ekonominis bendradarbiavimas. Toks aukštas susitikimų rangas liudija apie A. Valionio populiarumą tarp Lenkijos politikų. A. Valionis Lietuvos ambasadoriumi Lenkijoje išdirbo 6 metus ir 4 mėnesius. Varšuvos universitete jis apgynė sociologijos daktaro disertaciją.

• **LIETUVOS LAKŪNŲ ATMINIMUI.** Lapkričio 17 d. Kaune, S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome, atidengtas ir pašventintas Lietuvos karo aviacijos memorialas. Iš žemės supiltus pylimus apjuosė didelio lėktuvo dydžio betoniniai memorialo sparnai, priekinį fasadą papuošė Lietuvos piloto ženklas "plieno sparnai", vidinėje memorialo dalyje prikaltas 15 memorialinių lentų. Jos įamžino karo aviacijos lakūnų, kovojusių už Lietuvos nepriklausomybę, atminimą. Tarp jų minimos transatlantinio lakūno Stepono Dariaus, Lietuvos karo aviacijos viršininko bei konstruktoriaus Antano Gustaičio ir pirmojo Lietuvos karo aviacijos lakūno bei dabartinio Lietuvos Prezidento tėvo Igno Adamkevičiaus pavardės.

• **TIRIAMOS BUTO SĄLYGOS.** Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija kartu su Pasaulio sveikatos organizacija pradėjo bendrą projektą "Būstas ir sveikata". Vilniuje bus tiriamos 150-ties butų higienos sąlygos ir jų įtaka gyventojų sveikatai. Butai parinkti atsitiktinės atrankos būdu. Tyrimo metu bus apžiūrimos buto statybinės konstrukcijos, įranga, viso pastato techninė būklė. Bus vertinama, kaip konkrečios gyvenimo sąlygos veikia gyventojų sveikatą. Žmonės dažnai būna nepatenkinti buto įrengimais, šildymu, apšvietimu, oro kokybe, drėgme, langais, triukšmu, kenkėjų antplūdžiais, vėdinimo sistema, laiptinėmis, liftais. Tyrimo išvados bus perduotos ir Vilniaus savivaldybei. Jos galės pasitarnauti naujų gyvenamųjų pastatų projektavimui, statybai, įrengimui. Tokie tyrimai jau atlikti viename Vokietijos mieste, bus atliekami Slovakijoje ir Prancūzijoje.

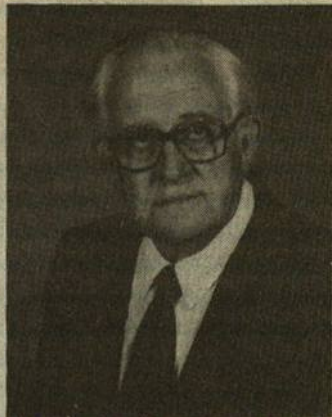
• **KĖSINOSI Į SEIMO NARĮ.** Du nusikaltėliai veržėsi į Raseiniuose gyvenančio Seimo nario K. Skamarako namus. Teisėtvarkos pareigūnai kartu su greitojo reagavimo rinktinės "Aras" vyrais sulaukė Šiaulių nusikalstamo pasaulio atstovą Viktorą Mulą. Jis rankoje laikė pistoletą su duslintuvu. Sulaukimas pavyko. Antrasis nusikaltėlis pabėgo, bet netrukus buvo sulaukytas. Seimo nariu išrinktas 48 metų socialliberalas K. Skamarakas vadinamas privataus verslo Raseiniuose pradininku. Jo šeima valdo kontrolinį "Mirklių" bendrovės, užsiimančios kelių tiesimu ir remontu, akcijų paketą, turi automobilių remonto centrą, prekiauja statybinėmis medžiagomis.

• **PLĖŠIKAI SIAUTĖJA.** Per dešimt mėnesių šalies policijos įstaigose šiemet jau yra užregistruoti 3384 plėšimai. Palyginti su tokiu pačiu laikotarpiu 1999 m., plėšimų padaugėjo 708. Neišaiškintų plėšimų skaičius per šį laikotarpį išaugo nuo 1810 iki 2424.

• **Z. ZINKEVIČIUS PASITRAUKĖ.** Akademikas Zigmas Zinkevičius pasitraukia iš Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) pirmininko pareigų. Spaudos konferencijoje Seime jis sakė negalįs pritarti sumanymui Lietuvos krikščionių demokratų partiją prijungti prie Kazio Bobelio Krikščionių demokratų sąjungos. Derybos dėl partijų jungimosi buvo vedamos, slepiant nuo jo.

• **KOMUNISTAI PASIVADINS SOCIALDEMOKRATAIS.** Lietuvos socialdemokratų partija ir "Lietuvos demokratinė darbo partija" susijungs į vieną socialdemokratinę partiją jau kitų metų sausį. Tai nusprendė sekmadienį posėdžiavusi LSDP ir LDDP koalicinė taryba, pirmininkaujama Algirdo Brazausko. Suvienytą partiją bus siūloma pavadinti Lietuvos socialdemokratų partija. Socialdemokratų partijos pirmininkas Vytenis Andriukaitis sakė, jog jis džiaugtųsi, jeigu "socialdemokratinį sąjūdį" ir toliau stiprintų koalicinėje taryboje susiformavęs "triumviratas", kurį sudaro tarybos pirmininkas A. Brazauskas ir du jo pavaduotojai - Č. Juršėnas ir V. Andriukaitis. (*Eltos, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centras*)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Šiemetiniai JAV prezidento rinkimai tikriausia pateks į istoriją, nes kai kuriose valstijose visa savaitė praėjo nežinant, už kurį kandidatą balsavo jos gyventojai. Keliose valstijose dėl įvairių rinkimų metu iškilusių klausimų teko kreiptis į federalinius teisėjus, kai kur teko kelis kartus perskaičiuoti rinkimų būstinėms perduotus piliečių balsus. Floridos valstijoje į teismą kreipėsi ne tik politinių partijų atstovai, bet ir privatūs asmenys, kurie skundėsi, kad balsai per klaidą atiteko ne jų pasirinktam kandidatui. Ilgiausiai užtruko balsų skaičiavimas Floridos valstijoje. Buvo išaiškintos kompiuterių klaidos ir net sukritikuotas pats rinkimų biuletenis.

Prezidentas Bill Clinton, pasibaigus balsavimui, o televizijos stotims pradėjus skelbti vieno ar kito "laimėjusio" kandidato pavardes, telefonu pasveikino pagrindinius konkurentus: demokratų partijos kandidatą Al Gore ir Teksas gubernatorių, respublikonų kandidatą George W. Bush. Prezidentas pasakė abiem: "Amerikos žmonės tarė savo žodį, tačiau dar teks palaukti, kol paaiškės, ką jie pasakė".

Pasibaigus gana įtemptai priešrinkiminei kampanijai paaiškėjo, kad daugelyje valstijų abu pagrindiniai kandidatai gavo panašų balsų skaičių. Taip pat paaiškėjo, kad daug televizijos stočių, dar net neįpusėjęs balsų skaičiavimui, pasiskubino skelbti laimėtojų pavardes.

Tik po kelių dienų paaiškėjo, kad dar ne visi balsai pasiekė balsų skaičiavimo įstaigas. Kai kuriose valstijose šiam darbui "nebuvo pakankamo skaičiaus darbuotojų", kitose "kažkur užsimetė" paštu atsiųsti balsai, o Floridoje aiškinama, kad daug balsų atiteko Reformų partijos kandidatui Pat Buchanan. Viena juodųjų rajono veikėja, jų parapijos sekretorė išsiaiškino, kad daug juodųjų rinkėjų balsavo už P. Buchanan, nors jis per visą savo politinę karjerą kovojo prieš juodųjų teises išplečiančius įstatymus. Be to, įrodinėjama, kad P. Buchanan,

SUNKU IŠRINKTI PREZIDENTĄ

kuris neva pasireiškęs kaip "šiek tiek antisemitas", tačiau per šiuos rinkimus netikėtai gavęs daug balsų Floridos žydų rajonuose: West Palm Beach, Boca Raton ir Delray Beach. Tai sužinoję, "rinkėjai pradėjo skųstis", samdytis advokatus ir bandyti keisti savo balsus. Esą buvęs "neaiškus rinkimų biuletenis".

Kai kuriose valstijose, kaip Oregon, New Mexico, Wiskonsin abiejų kandidatų gautas balsų skaičius pasirodė esąs labai panašus. Pagal seną tradiciją ir galiojančius įstatymus, kai nėra aiškios persvaros, tenka perskaičiuoti balsus. Demokratų partija pareikalavo, kad kai kuriose Floridos apskrityse balsai taip pat būtų perskaičiuoti. Paaiškėjo, kad vienos apskrityse rasta daugiau balsavusių už Al Gore, tačiau kitose pergalę iškovojo respublikonas G. W. Bush.

Dalis rinkėjų siūlo panaikinti vadinamą Rinkimų kolegiją, kuri faktiškai išrenka JAV prezidentą, atsižvelgdama į kandidatų gautą balsų skaičių. Kolegijos priešininkai tvirtina, kad jų balsai nieko nereiškia tuo atveju, kai jų valstijose balsuoja mažai rinkėjų, nes prezidentą išrenka valstijos, turinčios daug aktyvių rinkėjų.

Daug amerikiečių pastoviai gyvena užsienyje ir balsuoja paštu. Tai įvairiose šalyse esantys kariškiai, studentai, diplomatai, verslininkai ir misionieriai. Balsavo ir dvigubą pilietybę turintys Floridos žydai. Izraelio konsulo žiniomis jiems išdalinta apie 4,000 biuletenių. Spėjama, kad Izraelyje yra apie 10,000 buvusių Floridos gyventojų. Jie greičiausiai balsavo už demokratų partijos kandidatą, nes jo pasirinktasis viceprezidentas yra žydas – senatorius Joseph Lieberman.

Šiuose rinkimuose dabartinis viceprezidentas Al Gore lapkričio 13 d. duomenimis buvo gavęs visose valstijose 49,260,111 balsų. Gubernatorius G. W. Bush surinko 49,043,820 balsų. Norint tapti prezidentu, Al Gore reikėjo mažiausiai 270 Rinkėjų kolegijos balsų, o jis (be Floridos) buvo užsitikrinęs 262 balsus. Respublikonas George W. Bush, laimėjęs 29 valstijose, užsitikrino tik 246 Rinkėjų kolegijos balsus. Abu kandidatai laukė, ką parodys paštu atsiųsti balsai iš užsienio šalių. Praeietyje JAV kariškiai visada daugiau balsų atiduodavo už respublikonų kandidatą.

Šie JAV prezidento rinkimai tapo naujų ginčų ir abipusių kaltinimų taikiniu. Į šiuos ginčus įvelti teisėjai ir daugybė advokatų. Televizijoje savo pažiūras aiškina konstitucinės teisės profesoriai. Aštuoni rinkėjai iškėlė asmenines bylas. Balsų skaičiuotojus prižiūri įvairių partijų stebėtojai, vietiniai šerifai ir jų paskirti sargai. Respublikonai nurodo, kad Apeliacinio teismo teisėjas Donald Middlebrooks yra paskirtas prezidento Bill Clinton, todėl sunku tikėtis jo objektyvumo.

Pasaulyje šie rinkimai sukėlė įvairių atsiliepimų. Anglijos "The Times of London" vedamajame rašo, kad tokie keisti rinkimai, nors ir atrodo gana dramatiški, tačiau tai tėra tik demokratijos parodija. Prancūzijos laikraštis "Libération" pažymėjo, kad Amerika pabudo trečiadienį po rinkimų ir įsitikino, kad šalies prezidentas dar neišrinktas. Lapkričio 7-oji tapo mišiniu, sudarytu iš bananų respublikoms būdingo farso ir įtampos, primenančios pasaulio taurės finalines futbolo rungtynes, kai galutinis rezultatas nulemiamas, spiriant baidinius.

Kaip žinome, tą pačią dieną buvo renkami senatoriai, kongresmenai ir kiti pareigūnai. Kongresas ir toliau liko respublikonų partijos daugumos rankose, nors jų turimų atstovų skaičius pasikeitė. Naujame Senate padaugėjo moterų. Dabar jų bus 12 ar net 13. Niujorke į Senatą išrinkta dabartinio prezidento žmona – Hillary Rodham Clinton. California ir Maine valstijoms Senate atstovaus tik moterys. Atstovų Rūmuose bus 60 moterų. Vos prieš 8 metus Senatas turėjo tik 2 moteris.

KELIAIS SAKINIAIS

• Lapkričio 10 d. mirė buvęs Prancūzijos premjeras 85 metų Jacques Chaban-Delmas. Jam buvo 85-eri metai. Jis net 48 metus buvo Bordeaux miesto meras, o vėliau ėjo įvairias aukštas pareigas prancūzų vyriausybėje.

• Įvairių Jugoslavijos miestų kalėjimuose kilo riaušės: kaliniai reikalavo geresnių įkalinimo sąlygų ir geresnio maisto. Netrukus sustreikavo trijų kalėjimų prižiūrėtojai. Jie taip pat pareikalavo pagerinti sąlygas kaliniams ir ir jų prižiūrėtojams.

• Kuveito naftos ministras paskelbė, jog nevalytos (Nukelta į 3 p.)

Redaktoriaus skiltis

Nusikaltėlių smūgiai valstybei

Lapkričio 5 d. vakare šalia Panevėžio, viename iš valdinamųjų kolektyvinių sodų, šūviais į galvą nužudyti du atsakingas pareigas ėję teisėsaugos darbuotojai. Visos šio kraupaus nusikaltimo aplinkybės rodo, kad žudikai veikė profesionaliai: kruopščiai sekė būsimašias aukas ir užpuolė jas staiga, o pasitraukdami dar paleido "kontrolinius" šūvius. Jokių ryškesnių daiktinių įrodymų nepalikta. Nėra ir jokių liudytojų.

Ir vis tik kai kas jau aiškėja. Abu žuvusieji — ir prokurorė, ir policijos inspektorius — tyrinėjo organizuoto nusikalstamumo bylas. Jų akiratyje buvo kontrabandos ir narkotikų platinimo keliai bei nuo jų neatskiriami korupcijos ryšiai. Abu teisėsaugininkai buvo žinomi kaip gabūs, darbštūs, sąžiningai vykdantys savo tarnybines ir pilietines pareigas. Jiems pavyko nustatyti, kad į korupcijos tinklą yra įsipainioję gana aukštas pareigas užimantys asmenys. Sulaukę labai aštrių grasinimų, teisėsaugininkai dar dėjo viltis į vienintelę valdžios instituciją — naująją Lietuvos seimą, kuriam tikėjosi atskleisti labai svarbius faktus apie nusikaltėlių siautėjimą. Likus vos kelioms valandoms iki žuvimo, policijos inspektorius, tarsi nujausdamas artėjančią nelaimę, papasakojo apie jam daromą spaudimą ir nuolatinį persekiojimą savo tėvams. Jis ištarė ir dviejų aukštų pareigūnų pavardes...

Žuvusi prokurorė palaidota giminių lėšomis: generalinė prokuratūra atsisakė skirti pašalpą laidotuviams. Paašškinta, esą ji tapusi atsitiktine auka. Kuo rėmėsi dabartinis generalinės prokuratūros vadovas, taip tvirtindamas? Juk teisėsaugininkų žuvimo byla dar tik pradėta tirti! Dar neįvardinti nei šio nusikaltimo vykdytojai, nei užsakovai.

Maždaug prieš metus nužudyto Panevėžio prokuroro Sereikos bylos tyrime nėra

jokių prošvaisčių. Žuvusiojo šeima skundžiasi, kad iš valstybės taip pat nesulaukia tokių atvejais priklausančios paramos.

Iki šiol neiširta, kas pagrobė buvusį "Mažeikių naftos" generalinį direktorių Gediminą Kiesų, jo sūnų ir vaikuotoją. Vienintelis įtariamasis, įvardintas šioje byloje, neseniai paleistas, taip nieko ir neišsiaiškinus. Kur slapstosi kiti įtariamieji, beje, kaip teigiama, priklausantys Panevėžio nusikaltėlių grupuotėms, nenustatyta. Kur yra pagrobtieji arba bent jų palikai, nežinoma.

Panevėžys nėra jokia išimtis organizuoto nusikalstamumo grandinėje. Daugybė neatskleistų sunkių nusikaltimų Šiauliuose, Klaipėdoje, Kaune, Vilniuje, ne viename kaimiškajame rajone. Teismų nagrinėjamos bylose — daugybė neatsakytų klausimų. Didžiausi finansiniai nusikaltimai, padarę milžinišką žalą Lietuvos ekonomikai ir dešimtims tūkstančių piliečių, iki šiol neišnagrinėti. Ką tada ir bekalbėti apie tiek naktimis, tiek ir dienomis po gyvenvietes ir vienkiemius vis dažniau siautėjančius plėšikus, apie nusikaltėlius, reikalaujančius "duoklės" net iš smulkiųjų verslininkų, o juo labiau — apie chuliganus, sužalojančius bet kurį jiems užkliuvusį ir tuo metu nepajėgiantį apsiginti. Štai neseniai gautas pranešimas: "Klaipėdos miesto prokuratūra sujungė tris skirtingais metais ir skirtingose vietose įvykdytas bet neatskleistas žmogžudysčių bylas. Paašškėjo, kad nužudant tris vyrus, dalyvavo tas pats asmuo — šešiolikmetis Klaipėdos rajono gyventojas S.V. Žudydamas pirmąją auką, jis buvo tik trylikos metų. Pažymima, kad nusikaltėlis ne tik dėl to nesigaili ir nesigėdija, o didžiuojasi."

Vis augantis nusikalstamumas jau tapo viena iš svarbiausių Lietuvos ekonomikos smukimo ir jį lydinčios emigracijos priežasčių.

Juozas Žygas

Tiesą pasakius, šios skilties rėmai — per siauri, kad joje galima būtų apžvelgti visas teatrines trupes. Susipažinkime su dviem trupėmis — išeivijos teatro veteranėmis. Nors ir jų kelyje buvo savi pakilimai bei nuosmūgiai, nors keitėsi vadovai, režisieriai ir aktoriai, bet liko meilė lietuviškam žodžiui ir teatro menui. Todėl po kiekvieno nuosmūgio jos vėl pakildavo, tarsi legendinis Feniksas iš pelenų.

Negaliu sutikti su dabartinio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus išsakytais tvirtinimais, kad esą mūsų karta per pirmąjį dešimtmetį Amerikoje nesidomėjo visuomenine ar menine veikla, bet "rūpinosi tik namų ir naujų automobilių įsigijimu". Gal toks jo teiginys toli nuo tiesos ir nenutolsta, jeigu jis taip kalba tik apie savo paties praeitį, tačiau kiti, vos tik iš laivų išlipę ir nespėję dar net naujų batų ar kelnų įsigyti, pradėjo steigti pirmąsias šeštadienines mokyklas, tautinių šokių ir dainų grupes bei teatro trupas. Šių eilučių autoriaus prisiminimuose pirmasis dešimtmetis išliko kaip Didžiosios Veiklos metai.

Apibendrinamas galiu tvirtinti, kad karo pabėgėlių stovyklos buvo tapusios puikiais visuomeninės bei meninės veiklos mokyklomis. Tad ir atsidūręs kitoje Atlan-

naftos gavyba nebus keičiama. Todėl nebus didinamas ir jos eksportas. Naftą eksportuojančios valstybės nutarė vėl susirinkti į savo posėdį kitų metų sausio 17 d. Iki to laiko naftos kainos neturėtų pasikeisti.

• Rusijos komunistų partija šių metų lapkričio 7 d. įvairiuose miestuose surengė 83-ųjų bolševikų revoliucijos metinių minėjimus ir demonstracijas. Maskvos policijos žiniomis, eitynėse dalyvavo apytiksliai 5,000 žmonių. Daugelis iš jų nešė raudonas vėliavas ir Stalino portretus.

• Lapkričio 9 d. Rusijos vyriausybė paskelbė, kad bus sumažinta Rusijos kariuomenė. Valstybės Saugumo tarybos viršininkas Sergej Ivanov televizijos laidoje teigė, kad taryba vienbalsiai nutarė su-

IŠEIVIJOS TEATRAI. LOS ANGELES "DRAMOS SAMBŪRIS"

to pusėje, lietuviai glaudėsi prie lietuvių ir norėjo, kad visuose telkiniuose prasidėtų lietuviškas visuomeninis gyvenimas.

Manau, kad gal neklystu teigdamas, jog tikroji išeivijos teatrų veikla prasidėjo 1949 metais *Los Angeles, CA*. Pirmuoju jos organizatoriumi galima laikyti Stepą Makarevičių, kuris iš pradžių surengęs keletą mažų pasirodymų, vėliau pastatė K. Binkio "Atžalyną". Buvo ir daugiau režisierių mėgėjų, pastatę po vieną kitą spektaklį.

1953 metais į *Los Angeles, CA* iš *Rochester, NY* persikėlė aktorius Juozas Kaributas, kuris sumanė suburti visus scenos meno mylėtojus. Jis pasitelkė rašytoją Jurgį Gliudą, poetę Danutę Mitkienę ir Klemensą Galiūną. 1954 m. lapkričio 20 d. buvo sušauktas steigiamasis susirinkimas. Ši data laikoma *Los Angeles* lietuvių "Dramos sambūrio" gimtadieniu. J. Kaributas ėmėsi labai aktyvios teatrinės veiklos ir sėkmingai pastatė tokius spektaklius, kaip J. Gliudos "Meilės pinoklis" ir "Tėviškėlė už kalnų", P. Vaičiūno "Tuščios pastangos" ir "Naujieji žmonės", J. Naumiestišio "Vienas birželis" bei "Teta iš Amerikos", A. Kairio "Diagnozė" ir kt. J. Kaributas su Sambūriu išdirbo aštuonėta metų.

1957 m. į *Los Angeles, CA* iš *Chicago, IL* persikėlė scenos menininkas, aktorius, režisierius ir rašytojas Gasparas Velička. Pasitelkę Sam-

būrio artistus ir pasikvietę naujų narių, jis per 4 metus pastatė net penkis savo veikalus. Paminėsiu 1958 m. pastatytą spektaklį "Žydinčios vasaros vėjas", 1959 m. — "Dėdė nuo Pacifiko". (Ne visi G. Veličkos statyti veikalai siejami su *Los Angeles* "Dramos sambūrio" vardu) Deja, ankstyva mirtis nusinešė jo nebaigtus rašyti veikalus. Nespėjo jis perduoti savo žinių mums, likusiems.

G. Veličkai išskelavus į amžinybę, o J. Kaributui pasitraukus neribotą atostogų, "Dramos sambūris" pradėjo darytis naujo režisieriaus. 1962 m. į *Los Angeles, CA* iš *Cleveland, OH* persikėlė Dalila Mackialienė, vaidinusi "Vaidilos" teatre pas Petrą Maželį. Ji greitai įsijungė į Sambūrį ir, jo valdybos pakviesta, sutiko tapti režisiere. D. Mackialienės vadovavimo metai buvo itin sėkmingi: pastatyta net 13 scenos veikalų. Pirmajame lietuviškų išeivijos teatrų festivalyje *Los Angeles* "Dramos sambūris" buvo pripažintas geriausiu.

1981 m. rudenį (po 19 metų darbo Sambūryje) rež. D. Mackialienė išsikėlė gyventi į *Ormond Beach, FL*. Jai išvykus, kurį laiką šias pareigas ėjo aktorė Danutė Barauskaitė-Mažeikienė.

1984 m. *Los Angeles* "Dramos sambūris" atvertė naują savo veiklos lapą su jau minėtu režisieriumi, aktoriumi Petru Maželiu — buvusiu "Vaidilos" teatro meno vadovu.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

mažinti karo pajėgas 365,000 vyrų, nes dabartinis kariuomenės skaičius yra tapęs labai didele našta valstybės iždui. S. Ivanovo nuomone, bus geriau išleisti didesnę sumą naujiems ginklams.

• Vienas (kaip rašoma, protiškai nesveikas) vyras privertė Rusijos keleivinį lėktuvą skristi į Izraelį. Čia jis pasidavė Izraelio policijai. Buvo nustatyta, kad grobikas jokios bombos neturėjo. Jis kilęs iš Dagestano provincijos. Izraelis priėmė išsigandusius 57 lėktuvo keleivius, lėktuvui leido skristi atgal, o suimtą oro piratą kitu lėktuvu išsiuntė į Maskvą, pirmiausia išsiderėjęs, kad jam nebus taikoma mirties bausmė.

• Du JAV karo lėktuvai susidūrė ore virš šiaurinės

Japonijos salos, vykstant pratyboms, kuriose dalyvavo Japonijos aviatoriai. Vieną amerikietį iš vandens išgelbėjo japonų kareiviai, o kitas dingo jūroje.

• Kuveite suimti šeši vyrai, priklausę teroristų grupei, planavusiai puldinėti amerikiečių karines bazes Kuveite ir Kvatare. Policija konfiskavo apie 300 svarų sprogmenų.

• Filipinų prezidentas Joseph Estrada žada pasitraukti iš pareigų, nes jis kaltinamas korupcija. Dėl panašių kaltinimų jau pasitraukė prekybos ministras ir keli ekonomistai — vyriausybės patarėjai.

• Peru prezidentas Alberto Fujimori paskelbė, kad parlamento ir prezidento rinkimai įvyks 2001 metų balandžio 8 d.

AR IŠLIKS LIETUVIŲ SAVIMONĖ?

I ši ir kitus, su tokia tema susijusius klausimus bandė atsakyti spalio 28 d. įvykusioje respublikinėje konferencijoje-seminare dalyvavę dartiniai tautinės minties šalininkai, kuriuos į didžiąją Kauno savivaldybės salę pakvietė Lietuvos Žmogaus teisių gynimo asociacija. Su prantama, kad konferencijos tema "Lietuvių tautos savimone, tautiškumas: dabarties vaizdas ir perspektyva" labiausiai buvo artima tautininkams, jaunalietuviams; tautiškai mąstančiai visuomenei, su nerimu stebinčiai, kai įsivertinant Lietuvos valstybingumui, modernėjant pačiai visuomenei, joje išgali ir šalutiniai, lietuvių tautai pavojingi veiksniai: vulgarusis kosmopolitizmas, žmogaus, kaip dorovingos ir dvasingos asmenybės nuvertinimas, tautinio patriotiškumo pakeitimas globalizuotu pilietiškumu ir pan. Neatsitiktinai asociacijos parengtoje bendrojoje koncepcijoje, apibūdinant dabartinę Lietuvos visuomenę, pažymėta: "Dabarties lietuviškoji socialinė realybė, pragmatiška ekonominė ir politinė mąstysena į antrą planą nustumia tautiškumo esmę ir tautos prigimtines teises. Vis rečiau minimas tautos kaip valstybės suvereno vardas, tautą norima pakeisti atviros pilietinės visuomenės modeliu. Niekuriam Lietuvos valstybės ir Tautos ateities vizija, neišskus išsibarstančios tautos suvienijimo kelias".

Žmogaus teisių gynimo asociacija ir vienas iš jos vadovų, prof. Arimantas DUMČIUS ėmėsi nepaprastai gražios ir reikalingos iniciatyvos – aukščiausiu profesiniu bei moksliniu lygiu, t.y. virš kurios nors vienos politinės partijos interesų iškelti lietuvių savimonei klausimus ir rasti visas tautines jėgas vienijantį vardiklį.

Vienas iš konferencijos-seminaro pirmininkų – Seimo narys Stanislovas BUŠKEVIČIUS išanginėje kalboje ypač pabrėžė galimas neigiamas pasekmes tautiškumui, Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą. Teigdamas, kad Europos Sąjungoje tautiškumo nėra, jis išryškino tautinio ugdymo svarbą, nes "jeigu Lietuva nebus tikrai lietuviška, jos nepriklausomybė nebeteks reikšmės, o susižavėjimas laikiniais dalykais, tarp jų ir Vakarų pseudokultūros apraiškomis, lietuvių tautai gali atnešti tik pražūtį".

Pirmąjį pranešimą "Tautos tapatumo supratimas globalizacijos sąlygomis" konferencijoje perskaitė Kultūros

Dr. Leonas Milčius

ir meno instituto atstovas, poetas ir literatūros kritikas Vytautas RUBAVIČIUS. Pažymėjęs, kad sovietiniais laikais, nežiūrint priespaudos ir bandymų primesti svetimą ideologiją, tautinės idėjos tarnavo mūsų visuomenės telkimui, kalbėtojas apgailestavo, kad šiuo metu, laisvės sąlygomis, jos Lietuvoje jau tapo antraeilium reiškiniu. Poetas taip pat įspėjo, kad su naujomis bendravimo ir žinių įgijimo galimybėmis bei technikos naujovėmis, kaip kompiuteriais, internetu, mūsų visuomenę, o ypač jos jautriausiąją dalį – jaunimą, užplūdo narkomanija, amoralumas, nusikalstamumas. Visa tai privalo kelti didžiulį mūsų visų susirūpinimą.

Gilų pranešimą "Svetimžodžių grėsmė lietuvių kalbai" perskaitė Vilniaus pedagoginio universiteto Visuotinės istorijos katedros docentas Edvardas KRIŠČIŪNAS. Kviesdamas saugoti ir gryninti gimtąją kalbą, pranešėjas sakė, kad kalboje slypi daug gilesni dalykai: tikroji tautos dvasia, jos istorija ir gyvastis. Nėra tautos be kalbos, o užteršta kalba – sergančios, nusilpusios tautos požymis. Pateikdamas daug pavyzdžių, kaip savo kalbą gina net tokios didelės ir stiprios Europos valstybės, kaip Italija ir Prancūzija, E. Kriščiūnas siūlė priešintis kalbos svetimybėms ir nežiūrėti, iš

kur jos beplūstų – iš Rytų ar Vakarų.

Didelį konferencijos dalyvių susidomėjimą sukėlė Lietuvos filosofijos ir sociologijos instituto profesoriaus Romualdo GRIGO pranešimas, kuriame autorius analizavo kaip tautai reikia elgtis agresyvaus kosmopolitizmo sąlygomis. Kartu su globalizacija vyksta socialinių bei dorovinių vertybių išstūmimas, kurio metu traiškoma ne tik šeima, nusistovėjusi bendruomenė, bet ir tauta. Iš visuomenės gyvenimo išstūmus tautą, suardomas pačios visuomenės bendruomeniškumas, kurio negali pakeisti net tūkstančiai valstybės priimtų įstatymų. "Šiandien daug kas bijo pripažinti, kad pasaulis dėl to darosi agresyvesnis" – perspėjo profesorius.

Ir vis tik pranešėjas liko optimistu: "Tauta – nuostabi socialinės organizacijos forma. Mums, kaip tautai, dabar svarbiausia: susivokti moderniam pasaulyje ir, atsižvelgiant į naujas realijas, atitinkamai elgtis. Pasaulis – daugiaveidis ir mes turime išmokyti derinti įvairias nuomones".

Įdomiai ir nuoširdžiai apie jaunimo patriotinį auklėjimą kalbėjo žinomas laisvės kovų dalyvis, Krašto apsaugos viceministras Edmundas SIMANAITIS. Jis pažymėjo, kad dabartinėje Lietuvos kariuomenėje ne tik paruošiami Vakarų standartus (Nukelta į 5 p.)

Lankytinos vietos

Vilkaviškio katedra.

Dalios Puškorienės nuotr.

Pasaulis ir Lietuva

* **PAGALBA KARO AUKOMS.** Atsiliepdami į Lietuvos Caritas paskelbtą paramos čečėnams akciją "Nugalėkime blogį gerumu", šalies gyventojai į nurodytą sąskaitą pervedė daugiau kaip dešimt tūkstančių litų. Didžioji dalis šių lėšų, kaip pranešė Lietuvos Caritas generalinis direktorius, kunigas Robertas Grigas, nuvežta į Ruklos pabėgėlių priėmimo centrą, kur yra prisiglaudusios čečėnų šeimos. Šalpos vokelius gavo 23 suaugusieji ir 15 vaikų. Kartu su kunigu R. Grigu čečėnų šeimas Rukloje aplankė ir Čečėnijos Respublikos Ičkerijos atstovė Baltijos šalims Aminat Saijeva. Dauguma pabėgėlių turi rimtų sveikatos problemų, vaikai tebesapnuoja karo košmarus, o išgirdę praskrendančio lėktuvo garsą, slepiasi. *ELTA*

* **RAGINIMAS.** Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair ir Suomijos premjeras Paavo Lipponen ragina Europos Sąjungą spartinti ES plėtrą, kad naujosios narės galėtų dalyvauti 2004 metų rinkimuose. Bendrame straipsnyje jie aptarė Nicoje įvyksiantį viršūnių susitikimą, kuriame gali būti priimti esminiai sprendimai dėl pasiruošimo plėtrai į Rytus. *REUTERS*

* **ŠMEIŽIKAI IŠ MASKVOS.** Rusijos užsienio reikalų ministerija išplatino pranešimą, kuriame "reiškiamas susirūpinimas dėl lapkričio mėnesį netoli Tukumo pastatyto paminklo nacistams talkininkavusiems latvių legionieriams". Pranešime užsipultas Latvijos prezidentės Vairos Vykės-Freibergos interviu D. Britanijos televizijai. Kaip pabrėžiama užsienio reikalų ministerijos pranešime, Rusija "dar kartą išgirdo tuos pačius teiginius apie Maskvos imperinę nostalgiją, jos veiksmų nenusipėjumą, spaudimą Latvijai. Latvijos užsienio reikalų ministras Indulis Berzinis pareiškė nesuprantantis Rusijos užsienio reikalų ministerijos pareiškimo prasmės ir atsisakė jį komentuoti. *LETA, ITAR-TASS*

* **RUSIJOS ATSTOVO PASIŪLYMAI.** Rusijos Valsybės Dūmos deputatas Igor Igošin laiške laikraščiu "Nezavisimaja gazeta" pasiūlė apriboti importą į Rusiją iš visų trijų Baltijos šalių. Pagrindinis argumentas imtis tokių priemonių – nevietinių gyventojų priespauda Baltijos valstybėse, ypač Latvijoje ir Estijoje. *BNS*

* **KOLONISTŲ PRETENZIJOS ATMESTOS.** Latvijos Seimas atmetė kairiosios opozicijos pasiūlymą suteikti gyventojams, neturintiems pilietybės, teisę balsuoti vietos valdžios rinkimuose. Iš 2 mln. 375 tūkst. Latvijos gyventojų 568 tūkstančiai neturi šalies pilietybės. *ITAR-TASS*

* **UŽPULTAS LIETUVOS LAIVAS.** Klaipėdos bendrovei "Baltlanta" priklausantis refrizeratorius "Rytas" atsidūrė Pusiaujo Gvinėjos kariškių nelaisvėje. Lapkričio 10 d. vakare šios valstybės karinio laivo pajėgos išiveržė į "Rytą", kuris plaukė iš Mauritanijos į Kamerūną ir gabeno šaldytą žuvų produkciją ir žuvų miltus. Jie įsakė nuleisti Lietuvos vėliavą. Įgulai buvo nuolat grasinama. Laivo vadovus kareiviai išsivedė kartu su savimi ir išeidami iš laivo sugadino laivo radijo įrangą. Laive "Rytas" dirba 39 žmonių įgula: 34 Lietuvos, 4 Rusijos, 1 Ukrainos pilietis. Kapitonas V. Malychin – kaliningradietis. *ELTA*

* **PRAGYVENIMAS MIESTUOSE.** Vilnius, palyginti su kitais pasaulio miestais, yra gana nebrangus. Finansų dienraščio "Financial Times" paskelbtame 156 brangiausių miestų sąrašė Lietuvos sostinei atiteko 121-oji vieta. Brangiausiais pasaulio miestais pripažinti Libijos sostinė Tripolis bei Sirijos sostinė Damaskas. Pigiausia pragyventi yra Zimbabvės sostinėje Harareje. Rygoje pragyvenimas yra brangesnis nei Vilniuje, o Taline – pigesnis. Latvijos sostinei teko 101-oji vieta, Estijos – 134-oji. Kaimyninės Lenkijos sostinė Varšuva užėmė 148-ąją vietą, tuo tarpu pragyvenimas Rusijos didmiesčiuose yra brangus: Sankt Peterburgas yra 7-as, o Maskva – 36-as pagal brangumą pasaulio miestai. *BNS*

* **JAUNIMUI NEREIKIA A. LUKAŠENKOS.** Baltarusijos jaunimo opozicinių organizacijų koalicija pareiškė, kad nei grasinimai, nei represijos negali sustabdyti Baltarusijos jaunimo, kuriam "įkyrėjo" gyventi laisvės ir perspektyvų neturinčioje šalyje, kur viešpatauja autoritarinis režimas. Tai spaudos konferencijoje Minske pareiškė sekmadienį surengtų nesankcionuotų eitynių organizatoriai. "Režimas bijo jaunimo", mano Jaunimo fronto lyderis Pavelas Severinecas. Jo manymu, Baltarusijos jaunimas pasiryžęs "priešintis režimui". Jis pranešė, kad artimiausiu metu visose koalicijos jaunimo organizacijose "bus mobilizuojamos jėgos kitais metais įvyksiantiems prezidento rinkimams". Baltarusijos jaunimas yra "aksominės" revoliucijos šalininkas, pareiškė P. Severinecas. Jis pranešė, kad opozicijos duomenimis, vakar per eitynes buvo suimta maždaug 300 žmonių. 109 opozicijos aktyvistai naktį praleido milicijos skyriuose. *INTERFAX-ZAPAD*

AR IŠLIKS LIETUVIŲ SAVIMONĖ?

(Atkelta iš 4 p.)

atitinkantys kariai, bet joje taip pat formuojamos asmenybės, savo tautos ir valstybės patriotai. "Tai, ko nepadarė šeima ar mokykla; privalome padaryti mes. Negalima atkurti valstybės, neturint tautiškumo pamatų", – sakė viceministras.

Viceministras supažindino konferencijos dalyvius su planais sukurti 20 serijų kino filmą "Vienų vieni" ir išreiškė viltį, kad tokiam sumanymui turėtų pritarti ir valstybinės institucijos. Baigdamas pranešimą, viceministras priminė, kad Lietuvai būtinai reikia įstoti į ES ir NATO. "Bet mes turime tam visapusiškai pasiruošti, nevengdami svarstyti tautiškumo išsaugojimo klausimų" – sakė jis.

Apie tautos ir atviros pilietinės visuomenės problemas kalbėjo Vilniaus pedagoginio universiteto docentas Jonas BALČIUS. Savo pranešime "Tauta ir atvira pilietinė visuomenė: konfrontacija ar dermė?", kalbėtojas ragino suvokti, kad tautinių valstybių laikai baigėsi ir reikia prisitaikyti prie pasaulinės glo-

balizacijos, kurioje gali išsilaikyti tik tos šalys ir tie gamintojai, kurie dalyvauja 150 – 500 milijonų vartotojų rinkose. Jis teigė: "Mes turime suprasti, kad anglų kalba neišvengiamai darys įtaką ir lietuvių kalbai. Mums belieka vienas kelias – tautos ir atviros pilietinės visuomenės sutarimo kelias. Vėlai priimdama krikščionybę, Lietuva pralaimėjo. Šiandien vyksta tas pats. Mes neturime pavėluoti priimti atvirą pilietinę visuomenę."

Gražiai konferencijoje aptariamą tautinės savimonės temą praplėtė Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto doc., kun. Vytautas VAIČIŪNAS. Pranešime "Tauta ir religija" jis tiksliai apibrėžė dvasinių vertybių paskirtį ir vietą. Pažymėjęs, kad kalbėti apie Katalikų Bažnyčios ryšį su lietuvių tauta, reikėtų imtis nepaprastai didelio darbo, kun. V. Vaičiūnas priminė, kad "tauta yra visų mūsų motina. Tai istorinė realybė ir, kai tautai reikia dėl savo išlikimo kovoti, religija gali būti gera talkininkė. Tačiau religijos nie-

kada negalima tapatinti su tautiškumu".

Taikliai pažymėjęs, kad "kalba yra svarbiausias tautinės individualybės ženklas" ir, kad "tatiškumas turi labai artimai eiti su žmogiškumu", pranešėjas kiekvienam iš mūsų parodė gražų kelią eiti vertikalia kryptimi – prie Dievo ir horizontalia kryptimi – gyventi savo tautoje bei viso pasaulio tautose.

Konferencijos-seminaro iniciatorius Kauno medicinos universiteto prof. Arimantas DUMČIUS perskaitė pranešimą "Lietuvių tautos ateities vizija". Jis tvirtino, kad tautiškumas mumyse yra prislopintas, bet neišnykęs. Todėl jo vaidmuo ateityje, Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ne tik nesumažės, bet priešingai – bus dar svarbesnis.

Profesorius pažymėjo, kad ekonomine ir valstybinio saugumo prasme Lietuvai yra naudinga įstoti į ES. Kalbėdamas apie galimus politinius įvykius, pranešėjas sakė, kad visuotinis referendumas dėl Lietuvos įstojimo į ES tikriausiai įvyks 2005 m. Jis išreiškė mintį, kad Lietuvos

Konferencijos "Lietuvių tautos savimonė, tautiškumas: dabarties vaizdas ir perspektyva" dalyviai. Priekyje (iš kairės): Valentinus Aleksa ir prof. Mečislovas Treinys.

Dr. Leono Milčiaus nuotr.

autoritetas, vykdamas tarptautines misijas, didės.

Ne mažiau turiningi buvo ir kiti konferencijos dalyvių pasisakymai. Lietuvos žemės ūkio universiteto profesorius, tautininkas Mečislovas TREINYS perskaitė pranešimą "Tautiškumas ir globalizacija", Kauno Medicinos universiteto Filosofijos ir sociologijos katedros docentė Zita LIUBARSKIENĖ kalbėjo tema "Bendruomeniškumo problemos", Kauno Vytauto Didžiojo muziejaus atstovas Algirdas MORKŪNAS – "Tautos istorija ir kosmopolitizmas". Apžvalginį prane-

šimą "Tautiškumas ir Lietuvos politika" teko perskaityti šio straipsnio autoriui.

Konferencijos rengėjai pažadėjo visus pranešimus išleisti atskiru leidiniu. Ir vis tik svarbiausių rezultatų reikėtų laukti ateityje, nes ne vienas konferencijos dalyvis išreiškė mintį, kad šis renginys, kuriame intelektualai išreiškė susirūpinimą tautos išlikimu, galėtų tapti naujos visuomeninės organizacijos kūrimo pradžia. Į tokias mintis buvo atsižvelgta: suformuota iniciatyvinė grupė, kuri tęs konferencijoje pradėtą darbą.

LIETUVIŲ TAUTININKŲ SĄJUNGOS PASIŪLYMAS IR ŽINIASKLAIDOS ATGARSIAI

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS). Lietuvos politikai skeptiškai vertina **nykštukinės** Tautininkų sąjungos siūlymą mokyklose pamokas pradėti Lietuvos himno giedojimu. Tokį siūlymą prezidentui, Seimo pirmininkui, premjerui bei Švietimo ir mokslo ministrui pateikė Lietuvos tautininkų sąjungos valdyba, atsižvelgdama "į tautinės savivarbos ir patriotinio auklėjimo stoką". BNS pasi-

domėjus, kur Lietuvos tautininkų sąjunga išvelgia patriotinio auklėjimo stoką, sąjungos atsakingasis sekretorius Antanas Tilindis sakė, jog "daug kuo". "Pavyzdžiui, stovi sportininkai, kai groja himnas. Ką jie daro? Ogi kramtomąją gumą kramto

arba ranką kišenėje laiko", sakė A. Tilindis. Pasak jo, "mokyklose dabar yra palaida bala - jokios drausmės, jokios tvarkos". Tautininko manymu, himno giedojimas prieš pamokas "nors kažkiek padėtų".

Seimo Švietimo, mokslo

ir kultūros komiteto narys, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas Seime Janas Mincevičius pasiūlymus giedoti himną mokyklose pavadino perdėtu politikavimu. LDDP atstovas Juozas Bernatonis teigė, kad toks himno giedojimas prieštarautų Lie-

tuvos himno įstatymui, kur numatyta, kokiomis progomis giedamas Lietuvos himnas. LDDP parlamentaro teigimu, himnas turėtų būti giedamas iškilmingomis progomis, priešingu atveju praras savo svarbą ir poveikį.

Švietimo ir mokslo ministerijos vadovybė gavo ir apsvarstė Lietuvos tautininkų sąjungos pasiūlymą, tačiau sprendimo šiuo klausimu ne- priėmė.

Trumpi pranešimai

KARO LAKŪNAS IGNAS ADAMKAVIČIUS

Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus tėvas Ignas Adamkavičius gimė 1896 m. lapkričio 21 d. Šiauliuose. Jis tapo pirmuoju Lietuvos karo aviacijos lakūnu. 1917 metais I. Adamkavičius pradėjo mokytis Gatčinos aviacijos mokykloje. Po Rusijos revoliucijos jis pasitraukė iš kariuomenės. Tuometiniame Petrograde dalyvavo Lietuvių komiteto veikloje. 1918 metais grįžo į Lietuvą, savanoriu įstojo į besikuriančią kariuomenę.

1919 m. sausio 1 d. I. Adamkavičius dalyvavo Gedimino kalne iškeliant Lietuvos trispalvę. Po kelių dienų jis buvo paskirtas bevielio telegrafo komandos, tapusios kariuomenės ryšių dalinių

užuomazga, viršininku. Netrukus I. Adamkavičius buvo pakviestas į kuriamą aviacijos būrį. Įsteigus Karo aviacijos mokyklą, I. Adamkavičius paskirtas jos instruktoriumi. 1919 metais I. Adamkavičius paskirtas Karo aviacijos mokyklos, įsikūrusios Aleksote, viršininku.

Liepos mėnesį jis pasitraukė iš aviacijos ir perėjo į autokuopą. Kariuomenėje jis tarnavo iki pat sovietinės okupacijos, tapo divizijos generolu, Kauno įgulos vadu. 1944 metais I. Adamkavičius pasitraukė į Vakarų, 1950 metais persikėlė į Čikagą.

I. Adamkavičius mirė 1987 m. rugpjūčio 12 d.

(Iš BNS pranešimo)

"AUŠROS" 40-METIS

Seinai (Lenkija), lapkričio 17 d. (ELTA). Lenkijos lietuvių žurnalas "Aušra" mini 40-ąsias leidimo metines. Šios sukakties minėjimo iškilnės, kaip pranešė Lenkijos lietuvių draugija, įvyko lapkričio 19 d. Seinuose, Lietuvos namuose.

Pirmasis "Aušros" numeris pasirodė 1960 metais Varšuvoje 1600 egzempliorių tiražu. Žurnalo leidėja buvo Lenkijos lietuvių visuomeninė kultūros draugija. Per tą laiką keletą kartų keitėsi "Aušros" redaktoriai ir redakcijos adresas. Žurnalas buvo leidžiamas Varšuvoje (1960-1972), Punske (1972), Seinuose (1973-1989), o nuo 1998 metų ligi šių dienų – vėl Punske.

1990 metais "Aušra" pasiekė 6 tūkst. egz. tiražą. Iki 1973 metų pasirodydavo po 1-2 egzempliorius per metus.

Vėliau "Aušra" tapo ketvirtiniu, mėnesiniu, o nuo 1992 metų – dvisavaitiniu žurnalu. Pagrindines žurnalo leidybos išlaidas padengia valstybė: iki 1989 m. - Lenkijos Vidaus reikalų ministerija, o nuo 1990 m. - Lenkijos Kultūros ministerija.

1990 metais, parėmus JAV bei Kanadoje gyvenantiems lietuviams, Punske buvo įkurtas kompiuterių centras, kuriame rengiama ir spausdinama ne tik "Aušra", bet ir kiti leidiniai. Jau keletą metų "Aušrą" galima skaityti internete (www.ausra.pl). Šiuo metu "Aušros" vyriausioji redaktorė yra Irena Gasparavičiūtė. "Aušra" visą gyvavimo laikotarpį stengėsi palaikyti Lenkijoje gyvenančių lietuvių tautinę savimonę, rašė apie jų problemas ir laimėjimus, nušviesdavo kultūrinio gyvenimo aktualijas.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PRANEŠIMAS

Bus paskirta 1999 metų literatūros premija

Lietuvių rašytojų draugija (LRD) (*Lithuanian Writers' Association*) kviečia visus lietuvių išeivijos rašytojus iki gruodžio 25 d. atsiųsti savo knygas, išleistas 1999 metais. Jos bus pristatytos literatūrinei premijai, kurią kasmet paskiria Lietuvos Fondas, gauti.

Kur knyga išleista, nesvarbu. Visos atsiųstos knygos bus perduotos LRD archyvu, kurį tvarko rašytojas Stasys Dziugas. Knygas siųskite šiuo adresu:

Stasė Petersonienė (Lietuvių rašytojų draugija), 2534 W. 40 St., Chicago, IL 60632

LRD inform.

Chicago, IL AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖJE SĄJUNGOJE

Skyrių vadovų ataskaitos 26-ajam ALTS seimui

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus narių skaičius per pastaruosius metus gerokai sumažėjo. Pradedant mūsų iškiliausio pirmininko Dr. Leono Kriaučeliūno mirtimi, idealistų tautininkų gretos smarkiai praretėjo. Netekome: Vlodo Andrijausko, Kęstučio Biskio, Broniaus Gelaziaus, Kosto Ramono-Ramanauskio, Adolfo Švažo, Stasio Virpšos, Irenos Vaitkienės, Dr. Vytauto Dargio, Stasio Briedžio, Teodoro Blinstrubo, Barboros Blinstrubienės, Mečio Valiukėno, Juozo Žemaičio ir Vincentinos Jurkūnienės. Visi jie, dar gyvendami Lietuvoje, yra buvę tautininkais arba neolituanais. Tai gana didelis skaičius iš mūsų vieno skyriaus. Užtat nenuostabu, kad jaučiame didelę spragą. Sąrašas yra 74 nariai, tačiau lankančių susirinkimus ir dalyvaujančių skyriaus veikloje yra žymiai mažiau.

Vienok gyvenimas eina pirmyn. Per metus sušaukime 3 ar 4 susirinkimus. Kaip paprastai, juose pirmiausia

aptariamas ALTS valdybos aplinkraštis. Sąjungos valdybos pirmininkas, kuris, kaip įprasta, dalyvauja mūsų skyriaus susirinkimuose, visada pateikia išsamų pranešimą apie tautininkų veiklą Amerikoje ir naujienas iš Lietuvos. Kaip seniau, taip ir dabar mūsų skyriaus nariai labai domisi Lietuvos gyvenimu. Be to, stengiamės susirinkimo metu pateikti kokią nors naujesnį pranešimą. Pavyzdžiui, Centro valdybos vicepirmininkas, inž. Eugenijus Bartkus dažnokai nuvyksta į Lietuvą. Todėl jis visuomet turi ką nors mums papasakoti. O ypač dabar, kai ten vyko net dveji rinkimai.

Gal kiek anksčiau, maždaug prieš porą metų mes ypač atkreipėme dėmesį į Lietuvos mokyklas. Parašėme laišką prezidentui V. Adamkui, prašydami sustiprinti tautinio sąmojingumo ugdymą ir lietuvių kalbos vartojimą visose mokyklose. Gavome atsakymą iš prezidento patarėjo Dariaus Kuolio. Jis pranešė, kad mūsų

laišką persiuntė tuometiniam Švietimo ministrui Kornelijui Plateliui ir pasidžiaugė, kad mes, gyvenantys toli nuo tėvynės, nesame abejingi jos atečiai.

Mūsų pajamų šaltiniai yra nario mokestis, ciliai proginiai renginiai, o svarbiausia – metinės gegužinės.

Dabartinę skyriaus valdybą sudaro pirmininkė Matilda Marcinkienė, vicepirmininkė Zuzana Juškevičienė, izdininkas Kazys Rožanskas, sekretorė Irena Dirdienė ir valdybos narys Kazimieras Malėnas. Valdybos posėdžius rengiame retai, nes svarbesnius reikalus aptariame telefonu.

Kaip žinote, Amerikos Lietuvių Taryba susideda iš atskirų organizacijų, tad ir Tautinė sąjunga ten aktyviai dalyvauja. Kadangi lietuviškasis gyvenimas Čikagoje yra gana aktyvus, todėl ir mums, tautininkams, tenka daug kur prisidėti.

Matilda Marcinkienė
Skyriaus pirmininkė

Los Angeles, CA

Priešseiminiame skyriaus susirinkime mums, skyriaus atstovams, buvo pavesta pasveikinti 26-tąją Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seimą, palinkėti darbingo, sklandaus susiklausymo ir priminti, kad penkias dešimtis metų skleidę tautinės minties idealus, nors mūsų gretos retėja, mes, tautininkai, esame dar gyvi ir neleiskime kitaip galvojantiems mus "nurašyti".

Per paskutiniuosius dvejus metus pravedėme keletą renginių. 1998 metų rudenį surengėme mūsų penkiasdešimtmečio knygos pristatymą Tautiniuose Namuose. Knygą pristatė žurnalistas Karolis Milkovaitis. 1999 m. sausio mėnesį, kaip ir visuomet tarpušventėje, surengėme šventinius pietus skyriaus nariams ir jų artimiesiems. Vidurvasarį – tradicinę gegužinę išdopildymui. Tautos šventę ir prezidento Antano Smetonos minėjimą šventėme tą pačią rugsėjo 5 d. Dėkojame sąjungos vicepirmininkui p. Eugenijui Bartkui, kuris ta proga buvo mūsų svečias ir pasakė pagrindinę kalbą. Generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, kaip ir visuomet mūsų rengiamose šventėse, taip pat pasakė gražių bei vertingų žodžių. Mišių metu šv. Kazimiero bažnyčioje mūsų gerbiamas klebonas emeritus, prelatas Jonas Kučingis pasakė itin gražų pamokslą, iškeldamas tautininkų nuopelnus ir labai pagarbiai prisiminė prezidentą A. Smetoną, kurį savo laiku asmeniškai pažinojo.

Lapkričio 11-tą, šeštadienį, atšventėme Sąjungos ir mūsų skyriaus auksinį jubiliejų. Šventė pasisekė geriau, negu tikėjomės. Tautinių namų salė buvo pilnutėlė. Neabejotinai daug svečių pritraukė mūsų garbės svečias iš Čikagos, Sąjungos pirminin-

kas p. Petras Buchas. Didelis dėkui p. Pirmininkui. Žodžiu sveikino p. P. Buchas, garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas ir kitų organizacijų pirmininkai. Prelatas J. Kučingis, dėl gilių senatvės ir silpnos sveikatos negalėdamas pats dalyvauti, atsiuntė jautrų, prisiminimais perpildytą sveikinimo laišką ir palaiminimą. Šventės kalbėtojas buvo inž. Antanas Mažeika, kuris viską apie mūsų skyrių žino mintinai, nes juk apie jį surinko ir suredagavo didžiulę knygą, kuri tuo besidominčių lietuvių rankose jau yra visame pasaulyje. Ačiū Antanui Mažeikai, kuriam, išreikšdami mūsų skyriaus didelę pagarbą, šventės metu įteikėme dėkingumo lentelę. Tuo pačiu būdu pagerbėme seniausią ir ilgiausiai mūsų skyriui priklausančią,ėjusį pirmininko ir kitokias pareigas Bronių Dūdą. Jis pernai bendraminčių tarpe atšventė savo 90-ąją gimtadienį.

Sekančią dieną, sekmadienį, buvo aukojamos šv. Mišios už mūsų skyriaus mirusius. Jų metu Jonas Petronis perskaitė visų mirusių pavardes. Per 50 metų neteko 104 narių. Trys šį pasaulį apleido per paskutiniuosius dvejus metus. Bet turiu pasidžiaugti, kad tuo pačiu metu įstojo septyni nauji nariai. Visi jie – neseniai išėję į pensiją ir norintys įsijungti į lietuvišką veiklą.

Po mišių susirinkome apatinėje Tautinių Namų salėje dar tarpusavyje su mielu svečiu p. P. Buchu pabendrauti. Jis papasakojo apie esamą ir numatytą veiklą ir atsakė į mūsų klausimus. Po skalčių pietų su dėkingumu už atvykimą ir gražiausiais linkėjimais Čikagos tautininkams išlydėjome svečią namolei.

2000 m. kovo 3 d. įvykusiame metiniame susirinkime

(Nukelta į 8 p.)

St. Petersburg, FL

Pirmiausia noriu pasveikinti visus Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos 26-ojo seimo dalyvius St. Petersburg, FL skyriaus valdybos bei narių vardu. Tik prieš dvejus metus mūsų skyrius su malonumu padėjo surengti 25-tąją ALTS seimą. Šiandien vėl malonu pamatyti daugumą jūsų, susirinkusių Čikagoje.

Du metai jaunesniems nereiškia tokio didelio skirtumo, bet persiritusius per 80-mečio slenkstį stipriai paveikia. Todėl, kaip ir visų kitų skyrių, taip ir St. Petersburg skyriuje kiekvienais metais jaučiamas jėgų silpnėjimas. Dėl to matomas ir skyriaus veiklos mažėjimas. Nepajėgiame tiek, kiek prieš

keletą metų.

Bet nežiūrint to, nuo praėito iki šio seimo suteikėme paramą:

200 dol. – "Dirvai";

Centro valdybą sumokėjome mokesčius – 100 dol.;

200 dol. paskyrėme "Dirvai" 85-mečio progą;

100 dol. prisidėjome prie LR Garbės konsulato atidarymo;

100 dol. skyrėme Tarp-tautiniam komunizmo pasmerkimo teismui Vilniuje;

100 dol. – 26-ajam ALTS seimui. Iš viso paskirta 800 dol. Išvykdamas į šį seimą, dar esu įgaliotas perduoti aukas "Dirvai" jos 85-mečio progą.

Po praėito seimo mirė 5 mūsų skyriaus nariai, o 3 išsi-

kėlė gyventi pas vaikus. Šiuo metu apytiksliai turime 43 narius, bet iš jų daugelis negaluoja. Man sugrįžus iš šio seimo, bus surengtas skyriaus narių visuotinis susirinkimas. Rinksime naują valdybą, nes dabartinė dirba jau šešti metai. Nominacijų komisija pranešė, kad neturi vilčių surasti naujų kandidatų. Į susirinkimą atvykusių narių skaičius parodys, kiek esame pajėgūs toliau egzistuoti.

Sąjungos naujai valdybai linkime pagalvoti apie garbingai daugiau kaip 50 metų veikusios Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos likimą.

Juozas Šulaitis
Skyriaus pirmininkas

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos 26-ajame seime

26-ojo ALTS seimo prezidiume (iš kairės): išeivijos šaulių vadas Mykolas Abarius, ALTS Garbės narys Jonas Jurkūnas ir pirmininkas Petras Buchas. Jono Jasaičio nuotr.

Naujoji "Vilties" draugijos valdyba: Algirdas Matulionis, Vilija Klimienė, Rūta Sakienė ir Antanas Mažeika. (Į valdybą taip pat įeina p. Čiuberkienė) Zigmo Degučio nuotr.

Jaunimo puslapis

VALDOVŲ RŪMAI IR JAUNIMO PROJEKTAI

Prisistatysiu: Melisa Savickaitė iš Melbourne, (Australijoje), 10-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso ruošos komiteto reklamų skyriaus direktorė, Australijos Lietuvių Jaunimo sąjungos narė. Ką tik perskaičiusi visus laiškus, sėdžiu čia, "pasaulio gale" – Australijoje – ir galvoju: "Kokia bus lietuvių kilmės žmonių, gyvenančių už Lietuvos ribų, ateitis?" Šis klausimas kyla, nes matau, kad PLB smarkiai remia Lietuvos Respublikos atstatymą, bet mažai dėmesio kreipia į mūsų ateitį, kurią visi čia bandomė kaip nors išlaikyti, t.y. į tautiškumą ir lietuviškos liepsnų. Man tenka sutikti su Nida Bichnevičiūte (iš JAV): "Mano čia, kad pirmoje eilėje turėtų būti išeivijos projektai, kaip Jaunimo kongresai, lituanistinės mokyklos išeivijoje ir V-16 (Vasario 16-osios) gimnazija." Sutinku ir su Linu Eriksonu (iš Škotijos): "Investuokime į žmonių potencialą, o ne į tuščias sienas." Lietuvos žmonėms nereikia padėti būti lietuviams, nes jie automatiškai YRA lietuviai... Pastatų remontas pagražina miestą ir patraukia žmones, bet nepadedą jiems išsilaikyti.

Galima matyti paralelę tarp mūsų problemos ir Afrikos bado problemos: galima siūsti maisto ir vandens, bet vis ir vis pritrūks. Bet jeigu duosime įrankių, jie galės patys tvarkyti savo reikalus... Žmonėms reikia švietimo, reikia paskatinti juos sau pa-

dėti, o ne tik krauti ir krauti pinigus į kiauras kišenes... Čia yra mūsų problema: mes galime aukoti daug pinigų Lietuvos projektams, bet tai MUMS NEPADEŠ išlaikyti lietuvių savo kraštuose. Nemanykite, kad šie gražūs rūmai duos mūsų vaikams lietuvišką liepsną savo širdyje. Ne, bus tik gražu aplankyti ir pamatyti, JEIGU tie mūsų vaikai (čia kalbu apie mažus arba dar negimusius vaikus – po 10 ar daugiau metų) dar turės noro iš viso nuvykti į Lietuvą.

Gera ir gražu, kad PLB remia Valdovų Rūmų atstatymą, bet kodėl tai yra svarbiau, negu tvarkyti lietuviškos išlaikymo problemas už Lietuvos ribų? Man atrodo, kad PLB vis labiau ir labiau artėja prie Lietuvos. Lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų problemas sunkiau sutvarkyti. Mūsų skaičius mažėja kasmet, ir darosi sunkiau ir sunkiau lietuvių išlaikyti. Negalima viško išgelbėti pinigais – čia reikia žmonių sielų palieti ir pritraukti prie lietuviško gyvenimo.

Čia, tolimoje Australijoje, yra didelių problemų, kaip ir Šiaurės Amerikoje. Bet mums, jaunimui, yra dar sunkiau, nes mes po dviejų trumpų mėnesių globosime 10-ąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą (su PLB ir PLJS). Matome, kad atstovų skaičius vėl nepasiekia idealo: 122 atstovų iš viso pasaulio (ir kiek tik nori dalyvių). Čia yra lietuvių pasaulinė problema.

Domėjimasis lietuvių gyvenimu slenka žemyn. Ir nors yra jaunimo, kuris užsidegęs dirbti lietuvių ir toliau gyventi lietuviškai, bet visi mato, kad dirba tie patys žmonės. Nėra pakankamai žmonių.

Tai kas bus? Ar mes turėtume užmiršti savo lietuviškumą ir integruotis savo kraštuose, "palengvinti" savo gyvenimus? Juk daug kainuoja būti aktyviu lietuviu. Reikia lėšų, laiko ir energijos... Aišku, čia klausimas visiems: kaip bus ateityje? O gal visiems "sugrįžti" į Tėvynę ir gyventi tikrą lietuvišką gyvenimą, t.y. ir nebeaukoti savo laiko ir energijos kalbos ir kultūros išlaikymui savo buvusiuose kraštuose? Aišku, čia – tik klausimai, kuriuos visi kitaip skaitys ir atsakys. Parašiau juos tik todėl, kad pagalvotumėte. Aš nesakau, kad reikia šiaip ar taip daryti, tik svarstau ateities klausimus.

Galų gale norėčiau tik pasakyti, kad aš esu labai dėkinga tiems, kurie padeda mums ruošti Kongresui, ypač PLB, kuri mus remia ir padeda mums rinkti lėšas Rytų Europos atstovams. Tik norėčiau pamatyti panašų elgesį, raginantį visus lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų, remti 10-ąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą (finansiskai, moraliai ir dalyvavimu) bei kitą jaunimo veiklą, nes be mūsų lietuvių mūsų kraštuose tikrai išnyks.

Melisa Savickaitė

Nauji estradinės muzikos įrašai

Geriausią estradinę vaikų dainą jau galima pasiklausyti naujoje kompaktinėje plokštelėje ir garsiausioje. Čia įrašyti šių metų pavasario vykusio respublikinio vaikų ir jaunimo populiariosios muzikos festivalio-konkurso "Popkopėčios" nugalėtojų balsai.

Festivalį "Popkopėčios" surengė Lietuvos vaikų ir jaunimo centro popmuzikos

studija "Re-Mi-Do". Renginyje pasirodė 20 vaikų ir jaunimo estradinę kolektyvų iš visos Lietuvos. Scenoje dainavo apie 600 jaunųjų atlikėjų. Konkurso laureatais tapo Jūratės Miliauskaitės vadovaujami vaikai ir jaunimas iš grupės "Linksmasis Do", ansambliai "Rokoko", "Kebe-riokšt", "R.Quatro", "Svirplys" iš Gargždų.

Gyvai atliktas dainas al-

bumams atrinko Lietuvos radijo ir televizijos atstovai ir festivalio organizatoriai. Naujoje kasetėje ir kompaktinėje plokštelėje įrašyta 19 festivalyje skambėjusių dainų. Daugelį jų įdainavo festivalio laureatai, bet albume yra ir žiūrovų simpatijas pelniusių ansamblių "Vivo" ir "Lietutis" atliekamų dainų.

(Iš Eltos pranešimo)

Siūlome!

Skirmantas Janušonis rekomenduoja:

Rekomenduočiau pažinti naująjį Romano Polianskio darbą – "THE NINTH GATE", kuris ką tik pasirodė vaizdajuostelėje. Ne šedevras ir su jo "Red", "White", "Blue" trilogija nelabai suliginamas, bet visgi neblogas filmukas. Jį rekomenduočiau tiems, kas yra susimastę apie gilesnę šė-

tono prigimtį ir plonytę ribą tarp dviejų dvasinių žmonių egzistavimo ramsčių: Dievo ir Šėtono. Abu terminus vartojau ne sektos ar organizacijos, bet jausmo ir dvasinės jėgos prasme.

Daiva Jaudegytė rekomenduoja:

Siūlau apsilankyti Morgan bibliotekoje-muziejuje

(29 East 36th Street, New York), <http://www.morganlibrary.org>

1. Per visus 2000-uosius metus lankytojai turės progą pamatyti daugiau senovinių muzikos, literatūros, istorijos rankraščių, piešinių ir pan.

3. Nuo rugsėjo 28 d. iki sausio 7 d. (2001 m.) vyksta Viktorijos laikų menininko John Ruskin paroda.

PADĖKOS DIENOS KILMĖ

Šios šventės kilmė siejama su Plymouth piligrimų puota, įvykusia 1621 metais – po pirmųjų vargo metų, atvykus į Ameriką Tais metais gubernatorius William Bradford paskelbė Padėkos dieną, kurios puotoje dalyvavo visi kolonistai ir kaimynai indėnai. Tokia diena vėliau buvo dažnai rengiama ir kitose vietose, bet oficialiai tautinę Padėkos dieną paskelbė pirmasis JAV Prezidentas George Washington 1789 m. lapkričio paskutinį ketvirtadienį,

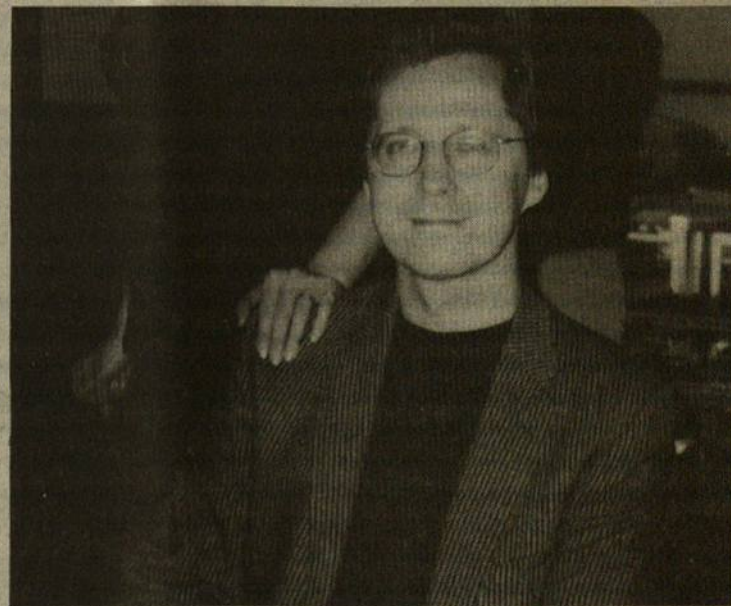
tuo būdu nustatydamas jos pastovią datą. JAV Kongresas 1941 metais patvirtino, kad Padėkos diena švenčiama lapkričio ketvirtą ketvirtadienį.

Padėkos diena minima bažnyčiose ir šeimose. Pagrindiniu patiekalu laikomas kalakutas. Taip primenama apie tuos keturius laukinius kalakutus, kurie buvo pateikti pirmajai piligrimų padėkos puotai.

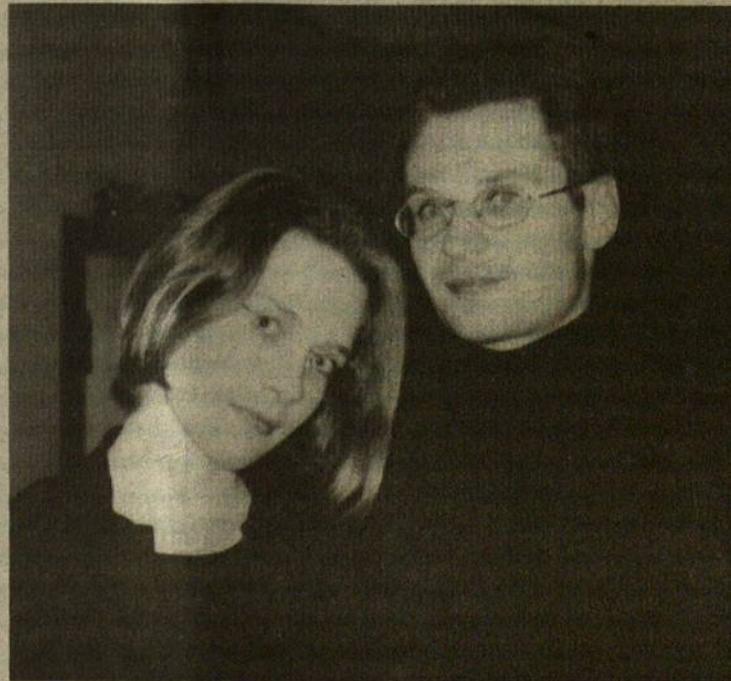
Iš "Lietuvių enciklopedijos", XXI tomo, 327 p.

Pianistas Rokas Zubovas ir M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo ruošos komiteto pirmininkas Remigijus Bistrickas per svečių priėmimą Cleveland, OH Lietuvių namuose.

M.K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo ruošos komiteto narys, dail. Juras Palukaitis.

M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo ruošos komiteto narė Rita Mockienė ir dr. Linas Mockus.

Jono Jasaičio nuotraukos

M.K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimai Amerikoje

JIE GARSINA LIETUVOS VARDĄ

Lapkričio 12 d. į prestižinę *Severance Hall Reinberger* salę susirinko didokas publikos būrys pasiklausyti Vilniaus styginio kvarteto ir Amerikoje gyvenančių lietuvių pianistų koncerto. Šio koncerto tikslas – paminėti M.K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių sukaktį. Jame buvo atliekami M. K. Čiurlionio ir modernių Lietuvos kompozitorių kūrinių.

Jau pačioje koncerto pradžioje klausytojams labai didelį išpūdį padarė Roko Zubovo virtuosiškai fortepionu paskambinti Čiurlionio preliudai. Po jų Vilniaus styginis kvartetas pagrojo Čiurlionio kvartetą C-minor, susidedantį iš trijų dalių. Klausytojai negalėjo atsistebėti kvarteto narių nuostabiai virtuosišku instrumentų valdymu. Pirmoji dalis užbaigta Vytauto Barkausko kompozicijos "Karalaitės kelionės pasaka". Grojant šį kūrinių, kvartetui pritarė pianisčių duetas – Sonata Deveikytė-Zubovienė ir Gintė Čepinskaitė.

Po pertraukos kvartetas ir pianistai – Sonata ir Rokas Zubovai – atliko jau labai modernios muzikos kūrinius, kurių autoriai – jaunosios kompozitorių kartos atstovai. Koncertui pasibaigus, publi-

Aurelija M. Balašaitienė

ka atlikėjams padėjo audringomis ovacijomis.

JAV LB *Cleveland, OH* apylinkės pastangų ir lėšų dėka koncertą suorganizavo specialus komitetas, kuriam pirmininkavo Remigijus Bistrickas. Jam taip pat talkininkavo lietuviškų radijo valandėlių vedėja Aldona Stempuzienė. Reklamos dėka publikoje buvo ir kitų tautybių atstovų. Tarp jų matėme ir lietuvių bičiulį, *Ohio* valstijos gubernatoriaus atstovą *August Pust*.

Gal viskas būtų tik plojimai pasibaigę, jei ne milijoninio tiražo dienraščio "*The Plain Dealer*" lapkričio 14 d. laidoje pasisakęs daugelio metų patirtį ir aukštą prestižą turintis, labai populiarus muzikos kritikas *Donald Rosenberg*. Savo ilgą straipsnį jis pavadino "Lietuvos didvyrio gražūs kūriniai pilni netikėtumų". Šio straipsnio pradžioje jis paaiškino, kad koncertų lankytojai negirdi muzikos iš kitų mažesnių kraštų, tarp jų – ir Lietuvos. Anot jo, tai nedidelė, bet išdidi tauta, kurios kompozitoriai turi konkuruoti su kolegomis iš Rytų ir Vakarų. Jis pabrėžia, kad kiekviena kompozicija

klausytojams buvo staigmena, nes muzika buvo nepažįstama, tačiau kiekvienas kompozitorius turėjo kažką reikšmingo išsakyti originaliu stiliumi. Kritikas taip pat paaiškino, kad Čiurlionis pasižymėjo, kaip kompozitorius ir kaip tapytojas, o dauguma jo kompozicijų skirtos fortepiui. Jos pasižymi labai savita harmonija, panaudojant ir lietuvių tautos dainų motyvus.

Nagrinėdamas pianisto Roko Zubovo paskambintus Čiurlionio preliudus, *D. Rosenberg* randa juose panašumo į Šopeną (*F. Chopin*). Styginio kvarteto grojimas kritikui padarė labai pozityvų ir gilų išpūdį. Jis taip pat gana išsamiai nagrinėja jaunesnių Lietuvos kompozitorių veikalus, ypatingai iškeldamas "Karalaitės kelionę", sukurta pagal Čiurlionio ta temą nutapytą paveikslą.

Bendrai tariant, kritikas gerėjosi tiek koncerto atlikėjais, tiek jo repertuaru. Tai iš tikro retas įvertinimas žinant, kad kritikai visada randa ką pasakyti neigiamo. Tačiau šį kartą *D. Rosenberg* nieko kritikuotino nerado. Tiek rengėjai, tiek vietiniai lietuviai turi būti jam dėkingi už tokį nuostabų koncerto įvertinimą.

dar aukota ALT'ai, BALF'ui, Jaunimo šokių grupei "Spindulys", radijui ir parapijai. Seimui atvežiau ir dabar įteiksiu \$500.

Rūta Sakienė
Skyriaus pirmininkė

"DIRVOS" NOVELĖS KONKURSAS

Sudaryta "Dirvos" novelės 38-ajam konkursui atsiųstų darbų įvertinimo komisija. Šį kartą noveles vertins Bostono atstovai: Zita Krukonienė, Stasys Goštautas ir Skirmantas Janušonis. Skiriamos dvi premijos iš a. a. Simo Kašelio palikimo, kuri tvarko Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba.

Pirmoji premija – \$500, antroji – \$300.

Vaclovas Mažeika

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA

SVEIKINIMAS

M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo dalyviams

Geriamieji Čiurlionio minėjimo rengėjai ir atlikėjai,

Mielieji renginio svečiai ir dalyviai,

kartu su Jumis nuoširdžiai džiaugiuosi, kad Klyvlende iškilmingai minimos didžiojo Lietuvos kūrėjo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 125-osios gimimo metinės. Džiaugiuosi, kad Amerikos klausytojai turės puikią galimybę artimiau susipažinti su mūsų tautinės kultūros pasididžiavimu ir simboliu – Čiurlioniu – bei jo turtinga kūryba. Džiaugiuosi, kad šią programą tartinai atlieka menininkai, kuriantys tiek Lietuvoje, tiek JAV.

Nuoširdžiai tikiu, kad Klyvlendo bei kitų plačiai po Ameriką pasklidusių lietuvių bendruomenių iš Čikagos Čiurlionio festivalio darniai perimama estafetė kuria gražų preliudą M.K. Čiurlionio kūrybinio palikimo bei jo unikaliuosius asmenybės dar platesniam pristatymui Šiaurės Amerikoje netolimoje ateityje.

Dar kartą sveikindamas Jus, mielieji vakaro rengėjai, atlikėjai, svečiai ir dalyviai, linkiu Jums kūrybinės sėkmės, prasmingų užmojų bei gražaus jų išsipildymo.

Nuoširdžiai,

Stasys Sakalauskas

Ambasadorius

Vašingtonas, 2000 m. lapkričio 12 d.

Skyrių vadovų ataskaitos 26-ajam ALTS seimui

Los Angeles, CA

(Atkelta iš 6 p.)

perrinkta ta pati valdyba ir revizijos komisija. Turiu su dėkingumu paminėti, kad valdybai visada, reikalui esant, noriai į pagalbą ateina kiti skyriaus nariai, ypač ponai Mažeikos, ponai Petroiniai. Mūsų renginius visada prigludžia ir pavaišina baro gėrimais Tautiniai Namai, jau daugelį metų valdomi stiprios, bet tėviškos Jono Petronio rankos. Jei ne Tautiniai Namai, mūsų veikla būtų daug mažesnė.

Liepos mėnesį surengėme "gegužinę po stogu", paminėdami ir pagerbdami "Dirvą" jos 85-ojo jubiliejaus proga. Joje dalyvavo svečiai iš *Cleveland, OH* – "Vilties" draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis, kuris gražiu žodžiu padėjo *Los Angeles* lietuviams už paramą "Dirvai". Šia proga, drauge su gegužinės pelnu, "Dirvai" buvo surinkta 1000 dolerių.

Dosnieji Tautiniai Namai paskyrė dar \$2,000. Taigi "Dirvai" per "Vilties" draugijos pirmininką pasiuntė net \$3,000.

Šiomet Tautos šventėje pagrindinis kalbėtojas buvo Karolis Milkovaitis. Gražų žodį tarė garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas. Salė buvo pilna, žmonės gausiai aukojo, lyg ir pabrėždami, kad nesutinka su kai kurių "modernių" nuomone, esą Tautos šventė – nebereikalinga. Kun. Stanislovas Anušis tiek Mišių metu, savo pamoksle, tiek ir per invocaciją pabrėžė, kokia svarbi istorijai yra toji šventė ir padėjo tautininkams, neleidžiantiems jos nustumti už marštin.

Tokie buvo mūsų renginiai. O šiaip dalyvauta ir atstovauta kitų organizacijų renginiuose ir, reikalui esant, tartas žodis. Pasveikinti švenčiantys gimtadienius ir kitokias sukaktis. Be "Dirvos",

JAV LB KULTŪROS TARYBA SKELBIA RUGSĖJIS – SPAUDOS MĖNUO PAPIGINTA METINĖ PRENUMERATA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA _____ \$25.00 (vietoje 35.)

P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS _____ \$65.00 (vietoje \$100.)

4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS _____ \$25.00 (vietoje 35.)

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ _____ \$10.00 (vietoje 15.)

13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

LIETUVIŲ BALSAS _____ \$20.00 (vietoje 30.)

2624 W. 71 st. St.
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS _____ \$10.00 (vietoje 20.)

14911 127 th St
Lemont, IL 60439

PENSININKAS _____ \$10.00 (vietoje 15.)

2711 W. 71 st St
Chicago, IL 60629

BRIDGES _____ \$15.00 (vietoje 18.)

1927 W. Boulevard
Racine, WI 53403

LITUANUS _____ \$8.00 (vietoje 10.)

1501 E. So. Indiana Ave
Chicago, IL 60605

Lietuviškas laikraštis ar žurnalas –
puiki dovana bet kuria proga!

SPORTO ŽINIOS

ARVYDAS SABONIS – VĖL AIKŠTELĖJE

"Portland Trail Blazers" klubo vidurio puolėjas Arvydas Sabonis lapkričio 16 d. per NBA čempionato rungtynes su "Toronto Raptors" komanda pelnė 8 taškus ir atkovojo 4 kamuolius. "Trail Blazers" svečiuose šventė pergalę 86:80 (21:21, 23:14, 18:23, 24:22). A. Sabonis žaidė 18 min., pataikė 3 dvitaškius iš 7, abu baudos metimus, atliko 3 rezultatyvius perdavimus, blokavo 2 metimus, prasižengė 1 kartą.

Per dvejas šio sezono rungtynes A. Sabonis žaidė 31 min., pelnė 20 taškų (vid. - 10,0) ir atkovojo 7 kamuolius (vid. - 3,5). ELTA

ŽAIDŽIA ŽYDRŪNAS ILGAUSKAS

"Cleveland Cavaliers" klubo vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas lapkričio 17 d. per NBA čempionato rungtynes išvykoje su "Milwaukee Bucks" pelnė 8 taš-

kus ir atkovojo 8 kamuolius, tačiau jo komanda pralaimėjo 76:89. Ž. Ilgauskas rungtynes pradėjo starto penkete ir žaidė 32 min. Jis pataikė 4 dvitaškius iš 8, blokavo 1 metimą, perėmė 1 kamuolį, atliko 1 rezultatyvų perdavimą, prasižengė 4 ir suklydo 2 kartus. Lietuvos krepšininko oponentai pasirodė prasčiau už jį: Joel Przybilla per 6 min. pelnė 2 taškus, o Ervin Johnson per 27 min. neįmetė nė taško.

Per devynerias šio sezono rungtynes Ž. Ilgauskas žaidė 215 min., pelnė 86 taškus (vid. - 9,5) ir atkovojo 52 kamuolius (5,8). ELTA

PLĖTOTI MASINĮ SPORTĄ

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA). Vilniuje įkurta "nacionalinė" kūno kultūros ir sporto taryba. Jos pirmininku tapo pasaulio graikų-romėnų imtynių čempionas, verslininkas Rimantas Bagdonas, o pavaduotojais - Seimo narys

Gediminas Kirkilas ir pasaulio savignyos imtynių triskart čempionas Česlovas Jezerskas. Naujoji institucija didžiausią dėmesį planuoja skirti masiniam sportui.

Įkurti tokią tarybą pasiūlė prieš du mėnesius susirinkęs Lietuvos sporto visuomenės forumas, kuriame dalyvavo žinomi sportininkai, treneriai, visuomenės veikėjai, akcentavę, kad šalyje juntama masinio sporto krizė. Nors Lietuvos sportininkų rezultatai Sidnėjaus olimpinėse žaidynėse įvertinti teigiamai, susirūpinimą kelia prasta sporto mokyklų, stadionų, aikštynų būklė, augantis jaunimo nuskaldamumas, plintanti narkomanija. Burtis į klubus, sistemingai mankštintis, pritraukti reikalingas investicijas, apsirūpinti būtinu sporto inventoriu neskaitina ne pirmus metus pelnytai kritikuojami ir faktiškai atgyvenę Paramos ir labdaros bei Sporto įstatymai. Mokamos paslaugos "įkandamos" toli gražu ne visiems.

VYTAUTO J. ŠLIŪPO JUBILIEJUS

Amerikos lietuviškosios bei Lietuvos spaudos bendradarbių, inž. Vytautas J. Šliūpas, aušrininko dr. Jono Šliūpo ir Grasildos Šliūpų sūnus, šiemet, spalio 24 d., 2000 m., sulaukė garbingo 70-ojo gimtadienio. Jubiliejinė puota įvyko šeštadienį, spalio 28 d., jo namuose Burlingame mieste, Kalifornijoje. Puota buvo staigmena Vytautui, nes jis tik prieš savaitę buvo grįžęs iš Lietuvos, kada svečiai jau buvo sukviesti.

Į jubiliejinę puotą planavo atvykti Lietuvos Žemės ūkio ministras dr. Edvardas Makelis ir Šiaulių raj. Žemės ūkio Konsultavimo tarnybos viršininkas bei Lietuvos žemdirbių organizacijos pirmininkas dr. Alfonsas Malinauskas. Deja, dėl tuo metu vykusio Lietuvos ministrų kabineto pasikeitimo, jų kelionė paskutinę minutę buvo atšaukta Ministro Pirmininko nurodymu.

Jubilato pagerbimas prasidėjo su tradicine "Ilgiausių metų!" daina ir šampano taurių pakėlimu. Iš Vilniaus atvykęs Džiugas Pabijūnas užrišo Vytautui plačią juostą. Perskaityti sveikinimai, gauti iš tuometinio Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko dr. Vytauto Landsbergio, Žemės ūkio ministro dr. E. Makelio. Gauta Žemės ūkio ministerijos padėka "už gražiausių aušrininkų tradicijų tęsimą, įkuriant pažangų žemės ūkio ir miškininkystės technologijų demonstravimo bei

mokslo ir mokymo centrą Auksučiuose".

Laiškais Jubilatą sveikino buv. Lietuvos Mokslo Tarybos pirmininkas prof. Leonas ir dr. Žydrė Kadžiuliai, Lietuvos Medicinos ir Farmacijos muziejaus Kaune vardu – doc. Vytautas Siūdikas, inž. Eugenijus Vilkas iš Havajų salų, Aldona ir Arvydas Kudirkai iš Kinijos, Nerija ir Romas Kasparai iš Vašingtono, Nijolė ir inž. Leonas Maskaliūnai iš Čikagos bei daugelis kitų. Lietuvoje sveikinimus talpino Tėviškės pažinimo draugijos laikraštis "Gimtinė", o išsamus straipsnis apie Jubilatą pasirodė dviejose Lietuvos mokslininkų laikraščio "Mokslo Lietuva" laidose.

Puotoje dalyvavo daug Šliūpų giminių ir draugų: Kęstutis, Lelija ir Viesulas Šliūpai, Benigna ir dr. Henrikas Skorobogatai, Lilija ir

Regimantas Pažemėnai, Džiugas Pabijūnas; "Auksučiai Foundation" tarybos nariai: prof. Calvin ir Kitty Qualset, Lawrence ir Suzette Clement, John Chiles (visi iš Univ. of Calif., Davis); draugai: Viktorija ir Adolfas Mėlinauskai, Vyga ir Daumantas Dikiniai, Janina ir Antanas Mačiuliai, Onutė ir Alfonsas Vindašiai, Dalė ir dr. Vytautas Aleknai, Danutė Janutienė, Eliutė Grigaliūnienė, Viktorija Ničajienė, Danguolė ir Almis Kuolai, Dalė ir dr. Ričardas Periai, Felicija ir Louis Brown.

Reikia su nuostaba pagirti poniją Vandą Šliūpienę, kuri su pagalba Benignos ir Virginijos paruošė visą maistą. Tai buvo didelis darbas – vyro pagerbimui, todėl svečiai pakėlė taureles ir už Ją. Beje, jos gimtadienis – lapkričio 8-ji. Dal. Vis.

"Ilgiausių metų!" inž. Vytautui Šliūpui jo 70-ojo gimtadienio proga. Burlingame, CA, 2000 m. spalio 28 d. Iš kairės: jubilatas V. Šliūpas, vaikai Viesulas Rokas Šliūpas, Lelija A. Šliūpienė, Vanda L. Šliūpienė, Kęstutis J. Šliūpas.

PREMIJŲ ĮTEIKIMO ŠVENTĖ

Šeštadienį, lapkričio 18 d., St Petersburg, FL, Amerikos Lietuvių klube įvyko 18-oji JAV LB Krašto valdybos Kultūros Tarybos premijų įteikimo šventė. Susirinko keli šimtai tautiečių. Iš Čikagos atvyko Kultūros Tarybos pirmininkė Marija Remienė, iš Filadelfijos – naujasis JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys su žmona Terese. Dalyvavo ir šių eilučių autorius su žmona Gražina.

Šventę pradėjo klubo pirmininkas Albinas Karnius. Pravedė Angelė Karnienė. Laureatus pasveikino Lietuvos garbės konsulas Albinas Karnavičius, LB Floridos apygardos pirmininkas Algirdas Dūda, Lietuvių Fondo įgaliotinė Floridoje Genovaitė Treinienė, A. Gečys ir V. Kamantas. Iš penkių laureatų, gavusių po 1,000 dol. (premių mecenatas – Lietuvių Fondas) dalyvavo: dailės premiją laimėjusi Magdalena Stankūnienė iš Čikagos ir Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovic-

nė. Premijas gavo, bet nedalyvavo: muzikos – Vytautas Strolia iš Fairlawn, New Jersey valstijos, žurnalisto – "Pensininko" redaktorius Karolis Milkovaitis iš Kalifornijos ir radijo – Vytautas Volertas iš Delran, New Jersey.

Puikų koncertą šventėje atliko "Dainavos" ansamblio vyrų oktetas iš Čikagos. Po koncerto buvo vaišės.

Šia proga pabendrauome su naujuoju JAV LB KV pirmininku Algimantu Gečiu. Jis per praėjusias 10 dienų aplankė įvairius lietuvių telkinius Floridoje, atgaivino dvi LB apylinkes, susitiko su kelių kitų LB apylinkių valdybomis. Sekmadienį išvyko į Juno Beach LB apylinkę, švenčiančią savo veiklos jubiliejų.

Šiomis dienomis JAV LB Taryba tvirtina pirmininko A. Gečio pateiktą naujosios Krašto valdybos sudėtį. Naujoji valdyba perims pareigas gruodžio 2 d.

Vytautas Kamantas
PLB valdybos pirmininkas

REZOLIUCIJOS,

priimtos JAV LB XVI Tarybos pirmoje sesijoje

(Pabaiga. Pradžia – 43 nr.)

Apgailėstauja dėl jungtinėmis lietuvių visuomenės ir tėvų pranciškonų pastangomis sukurtą "Kultūros židinio" (New York) padėties. Prašome tėvus pranciškonus ieškoti bendro susitarimo su "Kultūros židinio" taryba, kad būtų ir toliau garantuota netrukdoma "Kultūros židinio" veikla New York lietuviams;

įpareigoja JAV LB KV išvystyti informacinį tinklą, informuojant Tarybos narius, apygardas ir apylinkes esančiais visuomeniniais klausimais.

Dėl Lietuvos Respublikos siekių

siūlo JAV LB KV raginti LR Vyriausybę ir Seimą toliau nuosekliai vykdyti praktinius ir finansinius įsipareigojimus ir nemažinti Lietuvos gynybos biudžeto;

stiprinti krašto gynybą bei įgyvendinti pasirengimo NATO narystei programą. Taip pat skatinti LR Vyriausybę ir Seimą daug aktyviau ir efektyviau skleisti informaciją apie NATO Lietuvos žmonėms ir išlaikyti gera tradicija tapusią visuotinę paramą svarbiausiam Lietuvos užsienio politikos siekiui – NATO narystei;

pilnai pritaria PLB 2000 m. rugpjūčio 15-20 dienomis

Vilniuje priimtam nutarimui dėl Lietuvos genocido vykdytojų parodos Gruto parke ir ragina JAV LB KV kreiptis į LR Seimą svarstyti nutarimo projektą dėl šio parko;

ragina Visuomeninių reikalų tarybą tęsti savo darbus, siekiant NATO narystės Lietuvai, derinant savo veiklą su kitomis organizacijomis, neapsiribojant vien tik lietuviškomis institucijomis, kurios taip pat rūpinasi šiuo reikalu;

įpareigoja JAV LB KV skatinti JAV LB apygardas ir apylinkes išvystyti veiklą, raginant savo kongresmanus ir senatorius tapti "Baltic Caucus" nariais;

pritaria LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos 2000 m. kovo 10 d. rezoliucijai dėl Lietuvos gyventojų genocido;

a) įpareigoja JAV LB KV plėsti ir finansiškai remti Visuomeninių reikalų tarybos genocido darbo grupės nacių ir sovietinių okupacijų tyrimus ir sukaupus dokumentines istorines medžiagas skelbimą;

b) skatina, pasitelkiant Genocido darbo grupę, nedelsiant paruošti liudijimų, susijusių su nacių ir sovietų okupacijos padariniais, rinkimo planą JAV LB apylinkėse.

Regina Narušienė
JAV LB XVI Tarybos
prezidiumo pirmininkė
Hartford, CT

IVAIRENYBĖS

Skyriaus vedėjas – Gerardas Juškėnas

Mūsų mieste gyvenantis *James Kazel, Jr.* vis dar prisimena tas dienas, kada jis klausydavosi savo tetos *Dorothy Kazel* pasakojimų apie tolimuose kraštuose teikiamą pagalbą vargšams. Tai buvo pavojinga, ir jis dažnai nerimaudavo dėl jos, bet tikėdavosi, kad viskas gerai pasibaigs. Kas gi norėtų skriausti vienuolę, kuri padeda vargšams? Deja, kai ji žuvo, jam buvo tik 10 metų. 1980 metais jo teta, kitos dvi vienuolės ir misionierė buvo išprievartautos ir nužudytos tolimame *El Salvador* krašte. Tas įvykis jį labai sukrėtė ir paliko žymę visam gyvenimui.

West Palm Beach, Floridoje, federaliniame teisme pradedama byla prieš du buvusius *El Salvador* generolus, kurie įtariamai davę įsakymus kariams prieš 20 metų nužudyti šias moteris:

41 metų amžiaus seselę *Dorothy Kazel* iš *Cleveland, OH*;

27 metų ekonomistę, pasišventusią misijų darbui *Jean Donovan* iš *Cleveland, OH*;

40-metę *Maryknoll* vienuolyno seselę *Ita Ford*;

49 metų amžiaus *Maura Clarke*. Abi pastarosios buvo atvykusios iš *New York*.

Žuvusiųjų moterų šeimos patraukė į teismą buvusį gynybos ministrą gen. *Jose G. Garcia* ir buvusį Tautinės gvardijos direktorių gen. *Carlos V. Casanova* pagal 1992 m. Kankinių apsaugos aktą (*Torture Victim Protection Act*). Dabar abu generolai, kaip tylūs pensininkai nuo 1990 m. gyvena Pietų Floridoje.

Anot *J. Kazel, Jr.*, pinigai neturi reikšmės nukankintųjų šeimoms, bet joms rūpi teisybė. Nesuprantama, kaip tie asmenys gali laisvai gyventi Amerikoje, kai jie yra atsakingi už keturių amerikiečių

moterų nužudymą. Žuvusiųjų šeimos nori, kad jie būtų ištremti iš šio krašto. Šioms šeimoms be jokio atlyginimo atstovauja du advokatai.

Teisėjas arba prisiekusieji teismo tarėjai (*jury*) negali deportuoti *Casanova* ir *Garcia*, bet teismo sprendimas gali priversti tai padaryti Imigracijos ir Natūralizacijos tarnybą.

1984 metais penki Salvadoro tautinės gvardijos kariai buvo nuteisti už misionierių nužudymą. Jiems buvo paskirta kalėti po 30 metų. Trys iš jų po 13 metų buvo paleisti, nes Salvadoro kalėjimai – perpildyti.

J. Kazel, Jr. keliauja po šį kraštą, pasakodamas apie savo tetos likimą. Jis ir jo brolis *Daniel* praleido mėnesį *El Salvador*, sekdami tetos pėdsakais. Jiedu lankėsi kelyje, kuriuo vykusios moteris sustabdė karinis patrulis, nuvyko į kalnus, kur moterys buvo išprievartautos, nužudytos ir užkastos negiliuose kapuose. Ten yra paminklas ir maža koplyčia. Apsilankymas šioje tylioje, nuošalioje vietovėje palieka prislegiantį įspūdį. *Ger. J.*

PADIDINTOS PENSIJOS

45 milijonai šio krašto pensininkų nuo 2001 m. sausio 1 d. gaus 3.5 proc. padidintas Socialinio draudimo pensijas. Tai bus didžiausiais pragyvenimo išlaidų padidinimas nuo 1992 metų, susijęs su infliacija. *Ger. J.*

KALĖDŲ SENELĖS NESĖKMĖS

Viena tarnautoja apskundė *Louisville, NY*, "*Wal-Mart*" parduotuvę Žmogaus teisių komisijai. Ji, artėjant Kalėdų sezonui, apsirengusi Kalėdų senelio rūbais pasirodė pirkėjams "*Wal-Mart*" parduotuvėje. Netrukus bend-

rovė atleido *Marta Brown* iš šių pareigų, nes nutarė, kad ji šiai rolei netinka. Anot vienos pirkėjos, jos vaikelis paklausė: "Kodėl šis Kalėdų senelis turi tokią didelę krūtinę?" *Ger. J.*

PAMIRŠK 100 METŲ – GYVENK ILGIAU, KAIP 120 METŲ!

Žmonių gyvenimo trukmė vis ilgėja. Kalbama, kad žmonės galėtų gyventi iki 120 metų ir dar ilgiau.

Aišku, kad prie to prisideda ir medicinos pažanga. Mokslininkai stebėjo švedų amžiaus pasikeitimus nuo 1865 iki 1999 metų. Ilgaamžių skaičius vis didėjo. Apie 70 proc. prailginto gyvenimo pasiekta medicinos mokslo laimėjimų dėka.

JAV-ose gyvybės statistika nebuvo vykdoma iki 1930 m. Dėl gyventojų nepastovumo dar negalima apibendrinti duomenų apie ilgesnį gyvenimą. Tačiau šių metų birželyje Sveikatos institutas (*National Institutes of Health*) pranešė, kad šimtamečių žmonių skaičius per paskutinį dešimtmetį padvigubėjo ir dabar siekia iki 70 tūkst. Gyventojų surašymo įstaiga spėlioja, kad šimtamečių skaičius apie 2050 metus gali pasiekti 4.2 mln. Daugėja ne tik šimtamečių, bet ir tų, kurie jau sulaukė 110 metų. *Ger. J.*

BALTIESIEMS RŪMAMS – 200 METŲ

1800 m. lapkričio 1 d. *Washington, DC* duris atvėrė Baltieji Rūmai. Tą dieną į juos atvyko antrasis JAV prezidentas *John Adams*. Šiemet, lapkričio 1 d. iškilmingai atšvęsta Rūmų 200 metų sukaktis. 40-asis JAV prezidentas *Bill Clinton* iš balkono stebėjo parodą, kuriame žygiavo to laikotarpio uniformas dėvintis JAV armijos

fleitų, trimitų ir būgnų orkestras. Aktorius, vaizduojantis prezidentą *J. Adams*, dėvėjo pilką apsiaustą ir trikampę juodą kepurę. Jis atvyko atviroje, baltų žirgų traukiamoje karietoje, pasveikino senoviškai apsirengusius "tarnus" ir tyliai nužingsniavo į rūmus, netaręs jokių ilgų sveikinimo kalbų. Taip 1800 metais ir atvyko prezidentas *John Adams*. Pirmą vakarą po vakarienės jis, pasišviesdamas žvake, lipo spiraliniais laiptais į miegamąjį kambarį. Rašydamas žmonai laišką,

antrasis JAV prezidentas pareiškė: "Aš meldžiu dangų suteikti palaimą šioms namams ir visiems, kurie juose gyvena. Tegul tik sąžiningi ir išmintingi vyrai bet kada valdo po šiuo stogu".

Dabartiniai Baltieji Rūmai yra 168 pėdų ilgio, 85.5 pėdų pločio, 60-70 pėdų aukščio. Sklypo plotas – 18 akrų. Rūmuose yra 132 kambariai, tarp kurių – 16 šeimoms ir svečių kambarių, viena pagrindinė virtuvė, viena šeimininė virtuvė ir 31 prausykla. *Ger. J.*

Sveikinimas "Dirvai"

BALTIC AMERICAN COMMITTEE OF GREATER CLEVELAND

On behalf of the Baltic-American Committee of Cleveland, it is my honor and pleasure to congratulate DIRVA on 85 th anniversary. To serve the Lituanian-American community for eighty-five years is a venerable accomplishment.

I would also like to express my appreciation to DIRVA for its support of the

Baltic American Committee of Greater Cleveland by covering our activities for the past twenty-one years. DIRVA has written about our annual June 14 commemorations, past demonstrations, and our visits to local congresspeople. Your efforts and accomplishments have been greatly valued. Thank you very much for a job well done.

Sincerely,

Maris Mantenieks
President

Pranešame liūdną žinią, kad po sunkios ligos mirė

A.†A.

RIMAS P. VALAITIS

gyvenęs *Oakland, CA*. Mišios už Rimo sielą bus aukojamos lapkričio 25 d., 9:30 val. ryto, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje, *Cleveland, Ohio*. Laidotuvės įvyks Visų Sielų kapinėse. Velionio ir šeimos artimuosius prašome dalyvauti Mišiose ir laidotuvėse.

Liudinti šeima

Mylimam sūnui,

A.†A.

JONUI S. RASTENIUI

netikėtai mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo tėvą, mūsų brangų draugą JONĄ RASTENĮ, seserį LAIMUTĘ su šeima, velionio žmoną KAREN su vaikais ir kitus artimuosius.

Birutė ir Vytautas Ignai

Aukštuomenės išdaigos

Lapkričio 3 d. Pasvalio rajone kiškių medžioklėje, be kitų, dalyvavo ir Seimo Socialdemokratinės (A. Brazausko) koalicijos frakcijos narys Jonas Budrevičius ir Pasvalio rajono apylinkės vyriausiasis prokuroras Algis Vačiškauskas. Po šios medžioklės Valakėlių gyventojas Emilija Gudaitė rado nušautą savo karvę. Negyvą galviją apžiūrėję medžiotojas ir veterinarijos gydytojas nusprendė, kad karvė nušauta. Vėliau į karvės skrodimą atvyko net devyni žmonės. Skrodimas

parodė, kad karvė – nušauta. Veterinarijos gydytojas Antanas Navikauskas nurodė, kad neginčijama gyvulio mirties priežastis – įvairių organų šautiniai pažeidimai ir nukraujavimas į pilvą, krūtinės ląstą bei trachėją.

Tačiau "medžiotojai" atsisako pripažinti vietoje kiškio nušovę karvę. Vyriausiasis prokuroras A. Vačiškauskas tikino, kad skylutė tešmenyje neįrodo, kad gyvulys buvo nušautas. "Galėjo su koku čviekų (vinimi - BNS) būti pradurta", savo versiją

dėstė prokuroras. "Aferistiniais" kaltinimus pavadino ir Seimo narys J. Budrevičius. Jis teigė medžioklėje nė karto neiššovęs, o karvė neva nudvėsusiai prisidėjusi vadeliui.

Skrodime dalyvavęs Pasvalio aplinkos apsaugos agentūros vadovas Paulius Drevinskas patvirtino matęs kulkos išdraskytą karvės gerklę. Jis neatmetė galimybės, kad karvę nušovė tuo pat metu miške medžiojęs brakonierius. (Iš BNS pranešimo)

PAKELIUI... Į KALĖDAS

Dalia Staniškienė

Jau daug metų Advento pradžioje Klyvlende (Cleveland, OH) rengiama Susikau-pimo diena – rekolekcijos vi-siems šiame mieste ir jo apy-linkėse gyvenantiems lietu-viams. Tai nuostabi proga bent keletą valandų pabėgti nuo kasdienybės, nuo rūpes-čių, išskylančių besiruošiant šventėms ir priartėti prie To, kurio gimimo dieną ruošia-mės netrukus švęsti. Tai gali-mybė užmiršti kasdieninius rūpesčius (maisto ruošimą, patalpų valymą, pirkimą) ir pasinerti giliau į nuostabų dvasinį pasaulį, kurio paslap-tis padės atskleisti gabus ir suprantingas dvasios vadas... Rasite čia ir tų atsakytų da-lykų: ir skanų visos dienos maistą, ir apsivalymą per Su-sitaikymo Sakramentą, ir ap-sipirkimą šventėms – gausų dvasinių knygų stalą. Rasite ir būrį draugų, siekiančių to paties.

Kviečiame į šią Susikau-pimo dieną, gruodžio 2 d. šeštadienį, Dievo Motinos parapijos svetainėje. Kviečia-me, nes norime suteikti progą suartėti su Kristumi... pake-liui į Kalėdas. Garantuojame dvasinę atgaivą, kuri įpras-mins ir tą prieškalėdinį šur-mulį: dovanas, šventinę ruo-šą, džiugius pokylius bei su-sitikimus su draugais, nes vi-sa tai bus daroma su Juo ir Jo garbei!

Per daugelį metų esame

Susikau-pimo dienos (rekolekcijų) pravedėjas kun. Kęstutis Kėvalas Dainavos stovykloje. *Dalios Staniškienės nuotr.*

turėję įdomių ir vis naujų Su-sikau-pimo dienos vedėjų – iš arti ir iš toli: iš Amerikos, Kanados, Lietuvos. Šiemet Susikau-pimo dieną praves jaunas, veržlus dvasininkas kun. Kęstutis Kėvalas, tik šią vasarą Kauno arkivyskupo. Sigito Tamkevičiaus išven-tintas į kunigus, bet jau spė-jęs pasireikšti kaip nuostabus Dievo Žodžio skelbėjas. Šią vasarą kun. Kęstutis buvo ka-pelionu keliose stovyklose Dainavoje. Jį pamilo ir vyres-nieji, ir ypač jaunimas, kurio draugu jis tampa nuo pirmojo susitikimo.

Kun. K. Kėvalas šiuo metu tęsia studijas Baltimo-rėje, *St. Mary's Seminary and University*. Esame tikrai laimingi, turėdami progą ji

supažindinti su *Cleveland, OH* lietuviais.

Susikau-pimo diena prasi-dės registracija gruodžio 2d. 9 val. ryto ir baigsis po pietų šv. Mišiomis ir Agape. Į Mi-šias ir Agapę kasmet kūry-bingai įsijungia moksleiviai ateitininkai su savo vadovais. Registruotis galima sekma-dieniais kavutės metu Dievo Motinos parapijos svetainėje. O Šv. Jurgio parapijoje re-gistruoja p. J. Kliorienė. Jos tel. (216) 531-8802. Taip pat galima skambinti D. Staniš-kienei tel. (330) 468-5465 arba St. Kazlauskienei tel. (440) 546-0631. Mokestis – 15 dol., į kurį įsiskaito ir vi-sos dienos maistas. Rengėjai – Klyvlendo ateitininkai.

PENSININKŲ KLUBO ŽINIOS

Paskutinis šių metų su-ėjimas įvyks gruodžio 7 d. 2:00 val. p.p. Lietuvių namų viršutinėje salėje.

Visi pensininkai ir klubo valdyba reiškia gilią užuojau-tą a. a. Stepo Butrimo žmo-nai, sūnums, giminėms ir ki-tiems artimiesiems. Jis daug metų buvo pensininkų valdy-bos išdininkas ir uolus, są-

žiningas bei nuoširdus darbi-ninkas. Jo pasigenda ne tik pensininkai, bet ir daugelis kitų organizacijų, kuriose jis pavyzdžingai darbavosi.

Lapkričio 2 d. suėjimas, skirtas Padėkos dienai, praėjo sėkmingai. Buvo daug klubo narių ir svečių, skanus mais-tas ir pensininkams aktuali paskaita. Doktorė Lidija Bal-

čiūnaitė labai vaizdžiai išnag-rinėjo akies anatomiją ir apta-rė regėjimo problemas. Visi jos atidžiai klausėsi ir pateikė nemažai klausimų, į kuriuos pranešėja atsakė paprastai ir aiškiai. Buvo diskutuojama apie šių ligų dabartinį gydy-mą ir pažvelta į ateitį, kurioje

(Nukelta į 12 p.)

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ – 2000

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – (kainuotoja)
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119 2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(216) 486-2530 (440) 473-2530

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• GRUODŽIO 2 d., šeštadienį kun. Kęstutis Kėvalas Dievo Motinos parapijoje praves Susikau-pimo dieną (rekolekcijas). Rengia "Ateit-ties" klubas.

• GRUODŽIO 2 d., šeštadienį, 8:00 val. vakaro Lietuvių Namų salėje įvyks Andriaus Mamontovo ir jo vadovaujamos muzikantų grupės koncertas. Rengia "Gija".

• GRUODŽIO 16-17 d. – Šv. Jurgio parapijos kalėdi-nių kepinių pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – bendros kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

2001 metai

• Vasario 17 d., 6:30 v.v., Dievo Motinos parapijos di-džiojoje salėje – Lietuvos nepriklausomybės šventė. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos *Cleveland, OH* sky-rius ir LB apylinkės valdyba.

• GEGUŽĖS 5 d., šešta-dienį, 6 v.v. – "Exultate" cho-ras ruošia "Dainų vakarą".

M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo ruošos komiteto pirmininkas R. Bistrickas įteikia koncerto plakatą su atlikėjų autografais Ritai Kliorienei. *Jono Jasiučio nuotr.*

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

KONCERTAS

GRUODŽIO 2 d., 8 val. vakaro

GYVAS GARSAS

mušamieji:

Meinardas Brazaitis

gltara:

Romas Rainys

bosinė gltara:

Seržas Grėjus

andrius mamontovas

Lietuvių namų salėje,

877 East 185th Street – Cleveland, Ohio

Bilietai po \$15 (jaunimui iki 17 metų – \$7.50)

iš anksto platinami tik "Taupos" įstaigoje:

767 E. 185 Str. ir sekmadieniais – "Taupos" skyriuje

– Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Bilietai po \$20 (jaunimui iki 17 metų – \$10)

– koncerto dieną, prie įėjimo.

Vaikams iki 10 metų amžiaus – nemokamai

Koncertą rengia "GIJA"

KONCERTO RĖMĖJA – "TAUPA"

Teirautis tel. (216) 481-0011

Daugiakultūrinėje vakaronėje City Hall (iš kairės): "Dirvos" redaktorius Jonas Jasaitis, Klaipėdos ligoninės Neurologijos skyriaus vedėja dr. Irena Virketienė ir Cleveland, OH meras Michael R. White. Julianne Marini nuotr.

Indėnų šokis daugiakultūrinėje vakaronėje.

Jono Jasaičio nuotr.

AUKOS "DIRVOS"

85-mečio proga:

Jonas ir Anelė Gumbelevičiai
Winston, OR 100
Petrauskis Aleksas, Rocky River
OH 50
Ramovė-Lietuvių karių veteranų
sajunga, Cleveland, OH 25
Gelažius Vladas, St. Petersburg,
FL 20
Martynas ir Eva Kleinaičiai, St.
Petersburg, FL 20

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

Jonas Kazlauskas

PENSININKŲ KLUBO ŽINIOS

(Atkelta iš 11 p.)

žadama didelė pažanga, gy-
dant akių ligas.

Pranešame, kad pensinin-
kų valdybos narė Regina Čiu-
berkienė išrinkta į "Vilties"
draugijos valdybą.

Klubo pirmininkui Hen-
rikui Pikturai visi pensinin-

kai linki pilnai sustiprėti ir
toliau sėkmingai vadovauti
mūsų veiklai.

Gruodyje savo gimtadie-
nius mini šie klubo nariai:
Mečys Aukštuolis, Eugenija
Bernotienė, Henrikas Kripa-
vičius, Pranas Razgaitis, Vy-
tautas Staškus.

M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo ruošos komiteto nariai: pirmininkas Remigijus Bistrickas ir narė Danutė Liaubienė. Dr. Irenos Virketienės nuotr.

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS!

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 > E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: Antradienį, Trečiadienį

Ir Ketvirtadienį-----9:00v.r. – 4:00p.p.

Penktadienį-----9:00v.r. – 6:00p.p.

Šeštadienį-----9:00v.r. – 12:00p.p.

Sekmadienį parapijoje--11:00v.r. – 12:00p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000, YRA APDRAUSTA (NCUA)